

UPUTSTVA

ZA ORGANIZACIJU
ŠKOLSKE 2024/2025. godine

JU INSTITUT ZA RAZVOJ PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA
KANTONA SARAJEVO

Aleja Bosne srebrene bb/IX

Kontakt: +387 (33) 778 602

e-mail: info@irpo.ba

web: irpo.ba

Sadržaj:

Predgovor	3
I Uputstvo o implementaciji nastavnih planova i programa s definisanim ishodima učenja za školsku 2024/2025. godinu	4
II Uputstvo o sigurnosti, zaštiti i dobrobiti u školama	37
III Uputstvo o realiziranju registriranih vannastavnih i posebnih programa za školsku 2024/2025. godinu	48
IV Uputstvo za njegovanje kulture sjećanja.....	57
V Uputstvo o organiziranju i provođenju takmičenja iz nastavnih predmeta/oblasti na općinskom i kantonalnom nivou za školsku 2024/2025. godinu	64
VI Uputstvo o izdavaštvu, udžbenicima i nastavnim aterijalima	70
VII Uputstvo za profesionalni razvoj i stručna usavršavanja u sektoru odgoja i obrazovanja kantona sarajevo	73
VIII a) Uputstvo za primjenu novog obrasca Metodologije za izradu godišnjeg programa rada škola za školsku 2024/2025. godinu, koji će se preuzimati u elektronskom obliku iz informacionog sistema EMIS	77
VIII b) Uputstvo za primjenu Pedagoških standarda i normativa za školsku 2024/2025. godinu	80

Predgovor

Poštovani,

ovaj set uputstava za organizaciju školske 2024/25. godine sadrži informacije koje mogu značajno utjecati na planiranje i programiranje rada u novoj školskoj godini. Namijenjen je prvenstveno direktorima i direktoricama, kao i stručnim saradnicima i svima koji su uključeni u izradu godišnjeg programa rada škole. Cilj nam je bio da na jednom mjestu objedinimo upute koje mogu olakšati pripremu nove školske godine. Ovdje ćete pronaći potrebne informacije o implementaciji kurikularne reforme, oblicima i intenzitetu podrške koju pružamo pri implementaciji. Tu su i uputstva o inoviranom pristupu vannastavnim i posebnim programima, kojima postizemo cjelovit razvoj djece i učenika.

Zatim, pažnju posvećujemo pitanjima dobrobiti učenika, njihove sigurnosti i blagostanja. Ministarstvo već četvrtu godinu zaredom provodi istraživanje o faktorima stresa i mentalnom zdravlju učenika, roditelja i nastavnika, te su ovdje preporuke koje treba uključiti u rad škole. Uputstva sadrže i informacije o takmičenjima, kao i aspekte negovanja kulture sjećanja kojoj pristupamo sistemski i pažljivo. Nastavljamo sa intenzivnim programima stručnog usavršavanja, te upućujemo na izradu godišnjeg programa rada škola u svjetlu novih Pedagoških standarda i normativa.

Većina uputa može se odmah uključiti u godišnji program rada škole, a neke će upute svoj potpuni razvoj i svoje obrise dobiti u toku same realizacije dok traje školska godina. Ukupna obrazovna reforma jeste put na kojem moramo stalno revidirati naše djelovanje, a to ćemo postići kvalitetnim povratnim informacijama i evaluacijom. Od rukovodstva škole očekujemo da relevantne upute sadržane u ovom setu dalje komuniciraju prema svima u školskoj zajednici kroz forme i na načine kako je uobičajeno za svaku školu i ciljnu grupu ponaosob. Svjesni smo da živimo u vremenu brzih promjena koje su često kontradiktorne, kompleksne i haotične. Stabilan i autentičan obrazovni sistem može biti dobra polazna osnova za izgradnju društva koje će biti održivo, svjesno promjena, opismenjeno za budućnost, etično u djelovanju i otporno na negativne aspekte promjena.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje i Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja pružat će intenzivnu podršku svim školama na putu promjena koje su pred nama.

Naida Hota-Muminović,

ministrica za odgoj i obrazovanje u Vladi Kantona
Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i
obrazovanje

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за одгој и
образовање

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

I UPUTSTVO

O IMPLEMENTACIJI NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA/PREDMETNIH KURIKULUMA
ZASNOVANIH NA ISHODIMA UČENJA
ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU

SADRŽAJ

Uvod

Izmjene nastavnih planova za prva tri razreda osnovne škole koji se izvode po nastavnim planovima i programima/predmetnim kurikulumima zasnovanim na ishodima učenja

Implementacija predmetnih kurikuluma

Preporuke za godišnje planiranje prema nastavnim planovima i programima/predmetnim kurikulumima zasnovanim na ishodima učenja u osnovnim i srednjim školama

Uvod

Nova školska godina 2024/2025. s aspekta nastavnog procesa i realizacije nastavnih planova i programa/predmetnih kurikuluma zasnovanih na ishodima učenja temelji se na odlukama Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, broj: 11-04-/02-34-38443-30/23 od 24. 6. 2024. godine, broj: 11-11-05/02-34-38443-31/24 od 24. 6. 2024. godine, broj: 11-05/02-34-9299-35/24 od 6. 8. 2024. godine, broj: 11-05/02-34-9299-36/24 od 6. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-1/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-2/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-3/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-4/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-5/24 od 20. 8. 2024. godine, broj: 11-34-39714-6/24 od 20. 8. 2024. godine.

Izmjene nastavnih planova za prva tri razreda osnovne škole koji se izvode po nastavnim planovima i programima s definisanim ishodima učenja

Nastavnici/e u svojoj svakodnevnoj praksi tematski povezuju različite nastavne predmete. Predmetni kurikulumi koncipirani su na način da se nastavni predmeti prema područjima mogu integrirati na nivou ishoda. Nastavni predmeti integrirani su u trima odgojno-obrazovnim područjima, ishodi i indikatori raspoređeni su u toku školske godine na osnovu mjesečnih tema. Temu nastavnik/ca može prilagoditi interesovanjima i potrebama svog odjeljenja i konteksta u koji je škola smještena.

Od školske 2024/25. godine prvi, drugi i treći razred osnovne škole radit će prema planu koji je u prilogu.

Implementacija predmetnih kurikuluma

U školskoj 2024/2025. godini podrška će biti organizirana za implementaciju sljedećih predmetnih kurikuluma:

- Nastavak rada tima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.
- Podrška razrednoj nastavi odvijat će se prema iskazanim potrebama nastavnika iz osnovnih škola koji rade u prvom, drugom i trećem razredu. Podršku će pružati saradnici iz JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Institut) na mjesečnom nivou organizacijom radionica, online ili uživo.
- Podrška razrednoj i predmetnoj nastavi u osnovnoj školi, te općeobrazovnim predmetima u srednjim školama odvijat će se prema sljedećem modelu:
Očekujemo da se u prvoj polovini mjeseca nastavnici putem e-maila info@irpo.ba javljaju sa svojim potrebama. Saradnici iz Instituta analizirat će i odrediti koje su teme od interesa za nastavnike. Radionice na iskazane teme održavat će se u drugoj polovini mjeseca, online ili uživo. O rasporedu radionica škole će biti obaviještene putem službenog e-maila.
Podrška nastavnicima koji realiziraju nastavu prema ishodima učenja za nastavni predmet Likovna kultura po revidiranom predmetnom kurikulumu odvijat će se u online formatu, najmanje jednom mjesečno. O rasporedu radionica tokom prvog polugodišta škole će biti obaviještene putem službenog e-maila.

- Podršku nastavnicima koji realiziraju nastavu prema ishodima učenja za nastavne predmete: Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava u srednjoj školi, Psihologija, Sociologija i Filozofija s logikom vodit će osobe koje imenuje Institut. Škole će na vrijeme biti obaviještene o detaljima kontaktiranja imenovanih osoba.
- Za srednje škole koje implementiraju predmetne kurikulume za dva nova zanimanja, stolar – CNC operater i projektant odjeće na računaru, podrška će se odvijati po sljedećem modelu:
Sektor za nastavne planove i programe na mjesečnom nivou realizirat će u školama radionice s nastavnicima kako bi se otklonile teškoće nastavne prakse po ishodima učenja, tematski i po iskazanim potrebama. Škole su dužne da potrebe nastavnika iskažu putem e-maila info@irpo.ba.

Tabela 1. Plan i tematski program podrške za prvo polugodište – za nastavne predmete: Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava, Psihologija, Sociologija i Filozofija s logikom

Razred	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Realizatori
	Tema	Tema	Tema	Tema	
3.	Detaljno upoznavanje s predmetnim kurikulumom	Pisanje priprema po ishodima učenja	Formativno praćenje	Kognitivni procesi za sticanje različitih vrsta znanja	Timovi za podršku i Institut

Tabela 2. Plan i tematski program podrške za drugo polugodište – za nastavne predmete: Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava, Psihologija, Sociologija i Filozofija s logikom

Razred	Februar	Mart	April	Maj	Realizatori
	Tema	Tema	Tema	Tema	
3.	Razvijanje ključnih kompetencija	Ogledno-ugledni časovi implementatora; posjete časovima i razgovori na teme primjene predmetnih kurikuluma*	Ogledno-ugledni časovi implementatora; posjete časovima i razgovori na teme primjene predmetnih kurikuluma*	Godišnje planiranje po kurikulumu	Timovi za podršku Institut

*Raspored ogledno-uglednih časova pripremaju imenovane osobe na koje pozivaju nastavnike implementatore koji su u mogućnosti doći u cilju razmjene ideja prilikom primjene predmetnih kurikuluma.

Napomene:

- *Imenovane osobe pružaju kontinuiranu individualnu podršku, ukoliko je ista potrebna, za pripadajuću grupu nastavnika.*
- *Mjesečne teme mogu se mijenjati u skladu s iskazanim potrebama nastavnika implementatora.*

Preporuke za godišnje planiranje prema nastavnim planovima i programima/predmetnim kurikulumima zasnovanim na ishodima učenja u osnovnim i srednjim školama

Planiranje nastave pripremna je aktivnost organiziranja nastavnog procesa koja predviđa neophodne uslove i aktivnosti za uspješno učenje. Godišnje planiranje nastave jeste sažeti plan u kojem nastavnik planira i kratko opisuje raspored nastavnih tema (teme mogu biti mjesečne, ali nije obavezno).

Osnova za godišnje planiranje nastave jesu predmetni kurikulumi za odgovarajući razred, kalendar školske godine i logička povezanost sadržaja tema među nastavnim predmetima za određeni razred.

Planiranje po mjesecima na početku godine jeste analitički plan u kojem nastavnik pažljivo određuje ishode učenja, indikatore iz određene oblasti nastavnog predmeta. Proces planiranja implementacije podrazumijeva dobro poznavanje predmetnog kurikuluma, poznavanje konteksta škole, učionice i učenika.

Broj: 11-04/02-34-38443-30/23

Sarajevo: 24.06.2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 36. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 23/17, 30/19, i 33/21), ministrica za odgoj i obrazovanje, **d o n o s i:**

ODLUKU

o donošenju Nastavnog plana i programa za zanimanje Konobar za prvi, drugi i treći razred

I

Odobrava se Nastavni plan i program za zanimanje **Konobar za prvi, drugi i treći razred.**

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke predstavlja sastavni dio Odluke.

III

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati prilikom upisa u prvi razred i to počev od školske 2024/2025. godine odnosno od 01.09.2024. godine i u narednim školskim godinama.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku sa Nastavnim planom i programom iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

V

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je rješenjem broj: 11-04-34-38443-5/23 od 14.09.2023. godine imenovalo Komisiju za izmjenu Nastavnog plana i programa za zanimanje

konobar za stručno-teorijske predmete i praktičnu nastavu, a rješenjem Ministarstva broj: 11-04-34-38443-7/23 od 27.09.2023. godine izvršena je dopuna rješenja od 14.09.2023. godine.

Dana 06.06.2024. godine JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja je aktom broj: 04-460/24 od 05.06.2024. godine dostavio Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Izvještaj komisije za izradu Nastavnih planova i programa za zanimanje konobar i poslastičar.

Nakon analize dostavljenog Izvještaja Komisije broj: 04-460/24 od 05.06.2024. godine, ministrica za odgoj i obrazovanje prihvata prijedlog Komisije i donosi odluku kao u dispozitivu.

Dostaviti:

- JU Ugostiteljsko-turistička škola, ul. Dugi sokak br. 9., 71000 Sarajevo,
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, ul. Aleja Bosne Srebrene bb.,
- Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
- a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Broj: 11-11-05/02-34-38443-31/24

Sarajevo: 24.06.2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 36. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 23/17, 30/19, i 33/21), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU

o donošenju Nastavnog plana i programa za zanimanje Poslastičar za prvi, drugi i treći razred

I

Odobrava se Nastavni plan i program za zanimanje **Poslastičar za prvi, drugi i treći razred.**

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke predstavlja sastavni dio ove odluke.

III

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati prilikom upisa u prvi razred i to počev od školske 2024/2025. godine odnosno od 01.09.2024. godine i u narednim školskim godinama.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku sa Nastavnim planom i programom iz tačke I ove odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

V

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je rješenjem broj: 11-04-34-38443-6/23 od 14.09.2023. godine imenovalo Komisiju za izmjenu Nastavnog plana i programa za zanimanje Poslastičar za stručno-teorijske predmete i praktičnu nastavu, a rješenjem Ministarstva broj: 11-04-34-38443-8/23 od 27.09.2023. godine izvršena je dopuna rješenja od 14.09.2023. godine.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je rješenjem broj: 11-04-34-38443-5/23 od 14.09.2023. godine imenovalo Komisiju za izmjenu Nastavnog plana i programa za zanimanje konobar za stručno-teorijske predmete i praktičnu nastavu, a rješenjem Ministarstva broj: 11-04-34-38443-7/23 od 27.09.2023. godine izvršena je dopuna rješenja od 14.09.2023. godine.

Dana 06.06.2024. godine JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja je aktom broj: 04-460/24 od 05.06.2024. godine dostavio Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo Izvještaj komisije za izradu Nastavnih planova i programa za zanimanje konobar i poslastičar.

Nakon analize dostavljenog Izvještaja Komisije broj: 04-460/24 od 05.06.2024. godine, ministrica za odgoj i obrazovanje prihvata prijedlog Komisije i donosi odluku kao u dispozitivu.

MINISTRICA
Naida Hota-Muminović

Dostaviti:

1. JU Ugostiteljsko-turistička škola, ul. Dugi sokak br. 9., 71000 Sarajevo,
2. Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
3. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
4. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Broj: 11-05/02-34-9299-35/24

Sarajevo: 06.08.2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 36. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 23/17, 30/19, i 33/21), ministrica za odgoj i obrazovanje, donosi:

ODLUKU

o donošenju Nastavnog plana i programa za zanimanje Projektant odjeće na računaru za prvi, drugi, treći i četvrti razred

I

Odobrava se Nastavni plan i program za zanimanje Projektant odjeće na računaru za prvi, drugi, treći i četvrti razred.

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke predstavlja sastavni dio ove odluke.

III

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati prilikom upisa u prvi razred i to počevši od školske 2024/2025. godine odnosno od 01.09.2024. godine i u narednim školskim godinama.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku sa Nastavnim planom i programom iz tačke I ove odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

V

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 11-04-34-9299-33/23 od 11.03.2024. godine imenovalo Stručni tim za izradu predmetnih kurikuluma za zanimanje Projektant odjeće na računaru. Stručni tim je u skladu sa naprijed navedenim Rješenjem Ministarstva dostavio Izvještaj o izvršenom zadatku u prilogu kojeg je dostavljen i Nastavni plan i program za zanimanje Projektant odjeće na računaru.

Nakon analize i prihvatanja dostavljenog Izvještaja Komisije, ministrica za odgoj i obrazovanje je u skladu sa tačkom V. Rješenja broj: 11-04-34-9299-33/23 od 11.03.2024. godine donijela odluku kao u dispozitivu.

Dostaviti:

1. Javna ustanova Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn, ul. Medrese br. 9., 71000 Sarajevo,
2. Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
3. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
4. Evidencija,
5. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

NASTAVNI PLAN

R. B.	NASTAVNI PREDMETI	Sedmično časova				
		I	II	III	IV	Ukupno
A. OPĆEOBRAZOVNI						
1.	Bosanski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost	2	2	2	2	8
2.	Engleski jezik	2	2	2	2	8
3.	Hemija	2				2
4.	Geografija	2				2
5.	Historija	2	2			4
6.	Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava			2		2
7.	Matematika	2	2	2	2	8
8.	Ekologija	2				2
9.	Tjelesni i zdravstveni odgoj	2	2	2	2	8
10.	Sociologija				2	2
UKUPNO A:		16	10	10	10	46
B 1. STRUČNO – TEORIJSKI						
11.	Tekstilna vlakna	2	2			4
12.	Tehnologija tekstila			2	2	4
13.	Informatika u struci	2	2			4
14.	Modeliranje odjeće				3	3
15.	Gradiranje odjeće na računaru				2	2
16.	Projektovanje i oblikovanje odjeće			2		2
17.	Konstrukcija odjeće	2	2	3		7
UKUPNO B 1:		6	6	7	7	26
UKUPNO A + B 1:		22	16	17	17	72
B 2. PRAKTIČNA NASTAVA (praktična nastava u radionici i kod poslovnog subjekta)						
18.	Praktična nastava	6	12	12	12	42
UKUPNO B 2		6	12	12	12	42
C. OSTALI OBLICI ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA						
19.	Izborna nastava – Vjeronauka/Vjeronauk ili Kultura religija	1	1	1	1	4
20.	Odgojni rad sa odjeljenskom zajednicom	1	1	1	1	4
UKUPNO C		2	2	2	2	8
UKUPNO A + B 1 + B 2 + C:		30	30	31	31	126

Broj: 11-05/02-34-9299-36/24

Sarajevo: 06.08.2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 36. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 23/17, 30/19, i 33/21), ministrica za odgoj i obrazovanje, **d o n o s i:**

ODLUKU

o donošenju Nastavnog plana i programa za zanimanje Stolar-cnc operater. za prvi, drugi i treći razred

I

Odobrava se Nastavni plan i program za zanimanje Stolar-cnc operater za prvi, drugi i treći razred.

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke predstavlja sastavni dio ove odluke.

III

Nastavni plan i program sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati prilikom upisa u prvi razred i to počevši od školske 2024/2025. godine odnosno od 01.09.2024. godine i u narednim školskim godinama.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku sa Nastavnim planom i programom iz tačke I ove odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

V

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je Rješenjem broj: 11-04-34-9299-32/23 od 11.03.2024. godine, Rješenjem broj: 11-04-34-9299-63/23 od 13.03.2024. godine, kao i Rješenjem broj: 11-04-34-9299-32/23 od 22.03.2024. godine, imenovalo Stručni tim za izradu predmetnih kurikuluma za zanimanje Stolar-cnc operater.

Stručni tim je u skladu sa naprijed navedenim Rješenjem Ministarstva dostavio Izvještaj o izvršenom zadatku u prilogu kojeg je dostavljen i Nastavni plan i program za zanimanje Stolar-cnc operater.

Nakon analize i prihvatanja dostavljenog Izvještaja Komisije, ministrica za odgoj i obrazovanje je u skladu sa tačkom V. Rješenja broj: 11-04-34-9299-32/23 od 11.03.2024.godine donijela odluku kao u dispozitivu.

Dostaviti:

1. Javna ustanova Srednjoškolski centar Hadžići, ul. 6. marta br. 19., 71240, Hadžići.,
2. Javna ustanova Srednja škola za okoliš i drveni dizajn, ul. Vilsonovo šetalište br.11., 71000 Sarajevo,
3. Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
4. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, ul. Aleja Bosne Srebrene bb., 71000 Sarajevo,
5. Evidencija,
6. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

NASTAVNI PLAN

STOLAR – CNC OPERATER, III stepen					
R.B	NASTAVNI PREDMETI	Sedmično časova			
A. OPĆE OBRAZOVANJE		I	II	III	Ukupno
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost	2	2	2	6
2.	Engleski jezik	2	2	2	6
3.	Tjelesni i zdravstveni odgoj	2	2	2	6
4.	Historija/Povijest	2	-	-	2
5.	Informatika	2	-	-	2
6.	Građansko obrazovanje / Demokracija i ljudska prava	-	-	2	2
UKUPNO A:		10	6	8	24
B 1. STRUČNO OBRAZOVANJE					
7.	Kompjutersko crtanje	2	-	-	2
8.	Materijali	2	-	-	2
9.	Mašine i uređaji	2	2	-	4
10.	Dizajn i konstrukcije	2	2	1	5
11.	Tehnološki procesi u obradi drveta	2	2	-	4
12.	Obrada na CNC mašinama	-	2	2	4
13.	Poduzetništvo	-	2	-	2
14.	Matematika u struci	2	1	1	4
UKUPNO B 1:		12	11	4	27
B 2. PRAKTIČNA NASTAVA (praktična nastava u radionici i kod poslovnog subjekta)					
15.	Praktična nastava	6	12	18	36
UKUPNO B 2:		6	12	18	36
UKUPNO B 1 + B 2:		18	23	22	63
C. OSTALI OBLICI ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA					
16.	Izborna nastava – Vjeronauka/Vjeronauk ili Kultura religija	1	1	1	3
17.	Odgojni rad sa odjeljenskom zajednicom	1	1	1	3
UKUPNO C:		2	2	2	6
UKUPNO A + B 1+ B 2 + C:		30	31	32	93

Broj: 11-34-39714/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1), (3) i (6) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

O D L U K U

O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA ZA OSNOVNU ŠKOLU

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za osnovnu školu i sastavni je dio ove Odluke.

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum se donosi za sve razrede osnovne škole i sve nastavne predmete koji se izučavaju u osnovnoj školi.

II

Ova Odluka će se primjenjivati od školske 2024/2025. godine.

III

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za prvi, drugi i treći razred osnovne škole ostvaruje se na osnovu nastavnog plana prema odgojno-obrazovnim područjima u kojima su nastavni predmeti grupisani.

U prvom, drugom i trećem razredu osnovne škole odgojno-obrazovna područja su:

- a) Priroda i nauka oko nas (Matematika, Moja okolina, Informatika)
- b) Izražavanje i stvaralaštvo (Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, Engleski jezik, Društvo/Kutura/Religija i Vjeronauka/Vjeronauk)
- c) Aktivnost i stvaralaštvo (Likovna kultura, Muzička/Glazbena kultura i Tjelesni i zdravstveni odgoj)

IV

Tačka III će se primjenjivati za prvi, drugi i treći razred osnovne škole od školske 2024/2025. godine.

V

Sastavni dio ove odluke je nastavni plan devetogodišnje osnovne škole.

VI

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim osnovnim školama
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/4

NASTAVNI PLAN DEVETOGODIŠNJE OSNOVNE ŠKOLE

R. br.	OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI	RAZRED I BROJ NASTAVNIH SATI SEDMIČNO								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost				4	4	5	4	4	4
2.	Prvi strani jezik – Engleski jezik	1	1	2	2	2	3	3	2	2
3.	Drugi strani jezik					2	1	2	2	2
4.	Matematika				4	4	4	4	4	4
5.	Moja okolina				2					
6.	Priroda i nauka oko nas (Matematika, Moja okolina, Informatika)	5	6	6						
7.	Izražavanje i stvaralaštvo (Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost)	3	4	4						
8.	Aktivnost i stvaralaštvo (Likovna kultura, Muzička/Glazbena kultura, Tjelesni i zdravstveni odgoj)	5	5	6						
9.	Priroda					2				
10.	Društvo					1				
11.	Kultura življenja					1				
12.	Historija/Povijest						1	2	2	2
13.	Geografija/Zemljopis						2	2	1	2
14.	Biologija						1	2	2	2
15.	Hemija/Kemija								2	2
16.	Fizika							1	2	2
17.	Osnove tehnike					1				
18.	Tehnička kultura						1	1	2	1
19.	Informatika				1	1	1	1	1	1
20.	Likovna kultura				2	1	1	1	1	1(2)
21.	Muzička/Glazbena kultura				2	1	1	1	1(2)	1
22.	Tjelesni i zdravstveni odgoj				2(3)	3	2(3)	2(3)	2	2
23.	Građansko obrazovanje							1		
	IZBORNI NASTAVNI PREDMETI									
24.	Vjeronauka/Vjeronauk	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Društvo/Kultura/Religija	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-128

Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

3/4

Zdravi životni stilovi					1	1	1	1	1
UKUPNO SATI	15	17	19	20	24	24	28	29	29
OSTALI OBLICI RADA									
Odjeljska zajednica				1	1	1	1	1	1

Obrazloženje

- Nastavnici/e razredne nastave koji/e predaju u prvom, drugom i trećem razredu osnovne škole uključujući i nastavnike/ce stranog jezika i Vjeronauke odnosno Društvo/Kultura/Religija, imaju autonomiju i mogu organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadanog dnevnog vremenskog okvira kako bi ostvarili očekivane ishode učenja za taj razred.
Nastava se realizira po odgojno-obrazovnim područjima unutar kojih su raspoređeni predmeti.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

4/4

Broj: 11-34-39714-1/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1) i (3) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU
O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA
ZASNOVANOM NA ISHODIMA UČENJA ZA OSNOVNU ŠKOLU

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za osnovnu školu i isti je sastavni dio ove Odluke.

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum se donosi za sve razrede osnovne škole i sve predmete koji se izučavaju u osnovnoj školi.

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove odluke će se primjenjivati od školske 2024/2025. godine i dalje i to:

- a) 1. i 2. razred osnovne škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju nastavnog plana i programa za osnovnu školu broj: 11-34-18969-44/23 od 29. 2. 2024. godine.
- b) 3. razred osnovne škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju nastavnog plana i programa za osnovnu školu broj: 11-34-39714-1/24 od 20. 8. 2024. godine.
- c) 5. razred osnovne škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja koje je učenik usvojio za osnovnu školu broj: 11-03/02-34-33083/22 od 29. 8. 2022. godine
- d) 6. razred osnovne škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja koje je učenik usvojio za osnovnu školu broj: 11-34-18969-45/23 od 29. 2. 2024. godine
- e) 7. razred osnovne škole za nastavne predmete:
 1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
 2. Engleski jezik
 3. Njemački jezik
 4. Turski jezik
 5. Arapski jezik

6. Italijanski jezik
 7. Francuski jezik
 8. Matematika
 9. Geografija/Zemljopis
 10. Historija/Povijest
 11. Biologija
 12. Informatika
 13. Tehnička kultura
 14. Muzička/Glazbena kultura
 15. Likovna kultura
 16. Tjelesni i zdravstveni odgoj
 17. Vjeronauka/Vjeronauk
 18. Društvo/Kultura/Religija
 19. Zdravi životni stilovi
 20. Fizika
 21. Građansko obrazovanje
- f) 8. razred osnovne škole za nastavne predmete:
1. Fizika
 2. Hemija/Kemija
 3. Biologija
 4. Geografija/Zemljopis
 5. Historija/Povijest
- g) 9. razred osnovne škole za nastavni predmet:
1. Hemija/Kemija
 2. Fizika

III

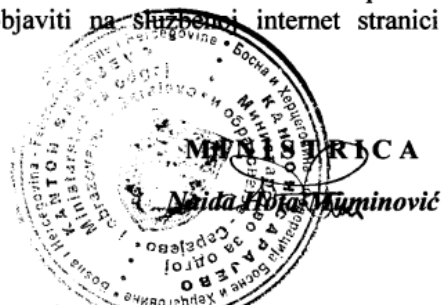
Za ostale razrede, odnosno nastavne predmete koji nisu navedeni u tački II Odluke, u školskoj 2024/2025. godini primjenjivat će se Nastavni planovi i programi doneseni na osnovu Odluke Ministarstva, a koji su se primjenjivali u školskoj 2022/23. godini.

IV

Sastavni dio ove odluke je nastavni plan devetogodišnje osnovne škole.

V

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim osnovnim školama
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
 Tel: + 387 (0) 33 562-128
 Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/4

NASTAVNI PLAN DEVETOGODIŠNJE OSNOVNE ŠKOLE

R. br.	OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI	RAZRED I BROJ NASTAVNIH SATI SEDMIČNO								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost				4	4	5	4	4	4
2.	Prvi strani jezik – Engleski jezik	1	1	2	2	2	3	3	2	2
3.	Drugi strani jezik					2	1	2	2	2
4.	Matematika				4	4	4	4	4	4
5.	Moja okolina				2					
6.	Priroda i nauka oko nas (Matematika, Moja okolina, Informatika)	5	6	6						
7.	Izražavanje i stvaralaštvo (Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost)	3	4	4						
8.	Aktivnost i stvaralaštvo (Likovna kultura, Muzička/Glazbena kultura, Tjelesni i zdravstveni odgoj)	5	5	6						
9.	Priroda					2				
10.	Društvo					1				
11.	Kultura življenja					1				
12.	Historija/Povijest						1	2	2	2
13.	Geografija/Zemljopis						2	2	1	2
14.	Biologija						1	2	2	2
15.	Hemija/Kemija								2	2
16.	Fizika							1	2	2
17.	Osnove tehnike					1				
18.	Tehnička kultura						1	1	2	1
19.	Informatika				1	1	1	1	1	1
20.	Likovna kultura				2	1	1	1	1	1(2)
21.	Muzička/Glazbena kultura				2	1	1	1	1(2)	1
22.	Tjelesni i zdravstveni odgoj				2(3)	3	2(3)	2(3)	2	2
23.	Građansko obrazovanje							1		
	IZBORNI NASTAVNI PREDMETI									
24.	Vjeronauka/Vjeronauk	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Društvo/Kultura/Religija	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zdravi životni stilovi					1	1	1	1	1

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

3/4

	UKUPNO SATI	15	17	19	20	24	24	28	29	29
	OSTALI OBLICI RADA									
	Odjeljska zajednica				1	1	1	1	1	1

Obrazloženje

- Nastavnici/e razredne nastave koji/e predaju u prvom, drugom i trećem razredu osnovne škole uključujući i nastavnike/ce stranog jezika i Vjeronauke odnosno Društvo/Kultura/Religija, imaju autonomiju i mogu organizovati fleksibilno trajanje nastavnog časa unutar zadanog dnevnog vremenskog okvira kako bi ostvarili očekivane ishode učenja za taj razred.

Nastava se realizira po odgojno-obrazovnim područjima unutar kojih su raspoređeni predmeti.

- U četvrtom, šestom i sedmom razredu čas Tjelesnog i zdravstvenog odgoja naveden u zagradi se ne realizira u sastavu sedmičnog učeničkog opterećenja već se realizira kao specifičan oblik nastave u skladu sa pravilnikom koji reguliše isti.

Teoretski dio osnovnih uputstava za plivanje, skijanje i planinarenje se realizira u okviru nastave nastavnog predmeta Tjelesni i zdravstveni odgoj u skladu sa Nastavnim planom i programom/Nastavnim planom i programom sa definisanim ishodima učenja, odnosno mjerljivim pokazateljima znanja.

- U osmom razredu čas nastavnog predmeta Muzička kultura/Glazbena kultura naveden u zagradi se ne realizira u sastavu sedmičnog učeničkog opterećenja već se realizira kao specifičan oblik nastave u skladu s pravilnikom koji reguliše specifične oblike nastave.

- U devetom razredu čas nastavnog predmeta Likovna kultura naveden u zagradi se ne realizira u sastavu sedmičnog učeničkog opterećenja već se realizira kao specifičan oblik nastave u skladu s pravilnikom koji reguliše specifične oblike nastave.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo

Tel: + 387 (0) 33 562-128

Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

4/4

Broj: 11-34-39714-2/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1) i (3) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU

O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA ZA GIMNAZIJE

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja i isti je sastavni dio ove Odluke.

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum se donosi za sva izborna područja za sve razrede u gimnaziji.

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati od školske 2024/2025. godine i to:

- a) 1. razred srednje škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa za srednju školu broj: 11-04//01-34-33082/23 od 29. 8. 2022. godine.
- b) 2. razred srednje škole primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa za srednju školu broj: 11-34-8969-46/23 od 29. 2. 2024. godine.
- c) 3. razred srednje škole za nastavne predmete:
 1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
 2. Engleski jezik
 3. Njemački jezik
 4. Turski jezik
 5. Arapski jezik
 6. Italijanski jezik
 7. Francuski jezik

8. Matematika
9. Historija/Povijest
10. Fizika
11. Hemija/Kemija
12. Biologija
13. Geografija/Zemljopis
14. Informatika
15. Sociologija
16. Psihologija
17. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava
18. Sport
19. Vjeronauka/Vjeronauk
20. Kultura religija
21. Programiranje
22. Napredna primijenjena informatika
23. Baze podataka
24. Matematske osnove računarskih sistema
25. Osnovi sportske pripreme
26. Filozofija s logikom

III

Za 4.razred, odnosno nastavne predmete koji nisu navedeni u tački II Odluke, u školskoj 2024/2025. godini primjenjivat će se Nastavni planovi i programi doneseni na osnovu Odluke Ministarstva, a koji su se primjenjivali u školskoj 2022/23. godine.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim gimnazijama Kantona Sarajevo
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Broj: 11-34-39714-3/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1), (3) i (5) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU
O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA
ZA SREDNJE ŠKOLE ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKU- SREDNJE STRUČNE
ŠKOLE

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku- Srednje stručne škole i isti je sastavni dio ove Odluke.

II

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum se donosi za sva izborna područja za sve razrede u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku- Srednja stručna škola.

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati od školske 2024/2025. godine i to:

- a) 1. razred srednje škole za stručno obrazovanje i obuku primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju nastavnog plana i programa za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku III stepen broj:11-04/02-34-33080/22 od 29. 8 2022. godine.
- b) 2. razred srednje škole za stručno obrazovanje i obuku primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju nastavnog plana i programa za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku III stepen broj:11-34-18969-47/23 od 29. 2. 2024. godine.
- c) 3. razred srednje stručne škole za nastavne predmete:
 1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
 2. Engleski jezik
 3. Matematika
 4. Hemija/Kemija
 5. Informatika

6. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava
7. Tjelesni i zdravstveni odgoj
8. Psihologija
9. Vjeronauka/Vjeronauk
10. Kultura religija
11. Muzička/Glazbena kultura
12. Likovna kultura

III

Za nastavne predmete koji nisu navedeni u tački II Odluke, u školskoj 2024/2025. godini primjenjivat će se Nastavni planovi i programi doneseni na osnovu Odluke Ministarstva, a koji su se primjenjivali u školskoj 2022/23. godini.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim srednjim školama za srednje stručno obrazovanje i obuku- Srednje stručne škole
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspekcijske poslove
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

Broj: 11-34-39714-4/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1), (3) i (5) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU
O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA
ZA SREDNJE ŠKOLE ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKU- SREDNJE TEHNIČKE
ŠKOLE

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za Srednje škole za stručno obrazovanje i obuku- srednje tehničke škole i isti je sastavni dio ove Odluke.

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum donosi se za sva izborna područja za sve razrede u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku- srednje tehničke škole.

II

Nastavni plan i program iz tačke I ove Odluke primjenjivat će se od školske 2024/2025. godine i dalje i to:

- a) 1. razred srednje škole za stručno obrazovanje i obuku primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa broj: 11-04/02-34133081/22 od 29. 8. 2022. godine.
- b) 2. razred srednje škole za stručno obrazovanje i obuku primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa broj: 11-34-18969-48/23 od 29. 2. 2024. godine.
- c) 3. razred srednje tehničke škole za nastavne predmete:
 1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
 2. Engleski jezik
 3. Matematika
 4. Historija/Povijest

5. Fizika
6. Hemija/Kemija
7. Biologija
8. Geografija/Zemljopis
9. Informatika
10. Tjelesni i zdravstveni odgoj
11. Vjeronauka/Vjeronauk
12. Kultura religija
13. Likovna kultura
14. Muzička/Glazbena kultura
15. Građansko obrazovanje/Demokratija i ljudska prava.

III

Za 4. razred, odnosno nastavne predmete koji nisu navedeni u tački II ove Odluke, u školskoj 2024/2025. godini primjenjivat će se Nastavni planovi i programi doneseni na osnovu Odluke Ministarstva, a koji su se primjenjivali u školskoj 2022/23. godini.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim srednjim stručnim školama za osposobljavanje i obuku- srednje tehničke škole
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Broj: 11-34-39714-5/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1) i (3) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU

O DONOŠENJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA/PREDMETNOG KURIKULUMA ZA SREDNJE ŠKOLE ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKU U KOJIMA SE NASTAVA REALIZIRA PO MODULARNOM NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU - EU VET (EU - EVROPSKA UNIJA I VET - STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKA)

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum za srednje škole za stručno obrazovanje i obuku u kojima se nastava realizira po modularnom Nastavnom planu i programu - EU VET (EU - Evropska unija I VET - stručno obrazovanje i obuka) i isti je sastavni dio ove Odluke.

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja donosi se za sva izborna područja za sve razrede u srednjim školama za stručno obrazovanje i obuku - III/IV stepen sa EU VET sistemom nastave.

II

Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove Odluke će se primjenjivati od školske 2024/2025. godine i dalje i to:

- a) 1. razred srednje škole za stručno obrazovanje i obuku u kojima se nastava realizira po modularnom Nastavnom planu i programu trećeg i četvrtog stepena sa EU VET sistemom nastave, primjenjivat će se na osnovu Odluke o donošenju Nastavnog plana i programa broj: 11-34-18969-49/23 od 29. 2. 2024. godine.
- b) 2. razred srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku u kojima se nastava realizira po modularnom Nastavnom planu i programu trećeg i četvrtog stepena sa EU VET sistemom nastave, za općobrazovne predmete:
 1. Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
 2. Engleski jezik

3. Matematika
4. Historija/Povijest
5. Fizika
6. Hemija/Kemija
7. Biologija
8. Geografija/Zemljopis
9. Informatika
10. Tjelesni i zdravstveni odgoj
11. Vjeronauka/Vjeronauk
12. Kultura religija

III

Za ostale razrede, odnosno nastavne predmete koji nisu navedeni u tački II Odluke, u školskoj 2024/2025. godini primjenjivat će se Nastavni planovi i programi doneseni na osnovu Odluke Ministarstva, a koji su se primjenjivali u školskoj 2022/23. godini.

IV

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum iz tačke I ove odluke objaviti na službenoj internet stranici Ministarstva.

Dostaviti:

- svim srednjim stručnim školama za obrazovanje i obuku koje rade po EU VET sistemu
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
- a/a

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

Broj: 11-34-39714-6/24
Sarajevo, 20. 8. 2024. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 35/05) i člana 28. st. (1), (3) i (4) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 27/24), ministrica za odgoj i obrazovanje, d o n o s i:

ODLUKU

o donošenju Nastavnog plana i programa/predmetnog kurikuluma zasnovanog na ishodima učenja za osnovnu školu za nastavne predmete Osnove tehike, Tehnička kultura, Likovna kultura, Društvo i Građansko obrazovanje

I

Donosi se Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovan na ishodima učenja za nastavne predmete:

1. Osnove tehike
2. Tehnička kultura
3. Likovna kultura
4. Društvo
5. Građansko obrazovanje

II

Ova odluka stupa na snagu i primjenjivat će se od školske 2024/2025. godine

III

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo će ovu Odluku i Nastavni plan i program/predmetni kurikulum zasnovanog na ishodima učenja iz tačke I ove Odluke će dostaviti

svim osnovnim školama i učiniti ga javno dostupnim dokumentom putem objave na web stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i web stranici www.kurikulum.gov.ba

Dostaviti:

- Osnovnim školama Kantona Sarajevo
- Javna ustanova Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo
- Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove
- a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-128
Web: <http://mo.ks.gov.ba>, E-mail: mo@mo.ks.gov.ba

2/2

II UPUTSTVO

SIGURNOST, ZAŠTITA I DOBROBIT U ŠKOLAMA

1. U školskoj 2024/2025. godinu sve odgojno-obrazovne ustanove trebaju pripremiti preventivni program usmjeren na unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja u školskoj zajednici. Programom se treba planirati podrška djeci/učenicima, prosvjetnim radnicima i roditeljima djece/učenika.

Škole su okruženje u kojim učenici mogu dobiti podršku usmjerenu na njihovu dobrobit. Učenici veliki dio vremena provode u školi, više nego u bilo kojoj drugoj socijalnoj sredini, osim porodice. Također, za neke je učenike škola isključivo jedini izvor podrške, jer istu ne mogu osigurati u vlastitoj porodici. U školama se može razvijati i poticati psihološka otpornost, mogu se razvijati proaktivne strategije suočavanja sa stresom kod djece i mladih. Također, škola ima naglašenu ulogu u pružanju podrške učenicima u riziku, jer često učenici u riziku dolaze iz disfunkcionalnih porodica. Zašto program zaštite mentalnog zdravlja u školi?

- Program omogućava obuhvat većeg broja djece/učenika, prosvjetnih radnika i roditelja u cilju realizacije mjera i aktivnosti usmjerenih na unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici;
- Program može poboljšati psihofizičko zdravlje djece/učenika, prosvjetnih radnika i roditelja ili prevenirati pojavu različitih mentalnih teškoća;
- Program može doprinijeti boljem psihofizičkom zdravlju učenika, a što utječe na postizanje boljih akademskih ishoda i osjećaja pripadanja grupi;
- Program može doprinijeti smanjenju nastavničkog stresa, a to će povećati motivaciju nastavnika za rad s učenicima;
- Program može povećati znanje i pismenost o mentalnom zdravlju;
- Program može doprinijeti ranom otkrivanju poteškoća u funkcioniranju na mentalnom planu, te osigurati dobijanje adekvatne i pravovremene podrške;
- U konačnici, program će doprinijeti poboljšanju mentalnog zdravlja u široj društvenoj zajednici.

Stručni saradnici škola procijenit će koji je vid preventivnog programa (usmjerenog na promociju zaštite mentalnog zdravlja) za njihovu školu potreban i učinkovit. Naprimjer, u školama to mogu biti zajedničke sportske aktivnosti svih učenika, art i muzikoterapije, odgojna drama, programi usmjereni na usvajanje proaktivnih strategija suočavanja sa stresom, programi usmjereni na prevenciju anksioznosti i depresije, programi usmjereni na jačanje pozitivne socioemotivne klime u školi, radionice, likovni i literarni radovi na temu *Zaštitimo mentalno zdravlje*, program vršnjačke edukacije usmjerene na zaštitu mentalnog zdravlja, učenici i

stručni saradnici zajednički mogu pripremiti edukativni film na temu mentalnog zdravlja koji će pogledati svi ostali učenici, prosvjetni radnici i roditelji u školi, izrada promotivnog materijala o značaju zaštite mentalnog zdravlja, izrada kratkog videa za društvene mreže, razgovor o značaju mentalnog zdravlja, predavanja za roditelje, razgovor i savjetovanje za pomoć u slučaju poteškoća s mentalnim zdravljem.

Prilikom kreiranja preventivnog programa neophodno je obratiti pažnju da sadržaji budu motivirajući i prilagođeni uzrastu učenika i njihovim potrebama, da način realizacije bude dinamičan i interaktivan. U programu je važno definirati očekivane ishode, kao i praćenje realizacije preventivnog programa i vremenski rok realizacije u toku 2024/2025. godine. Dakle, program treba odražavati istinske potrebe učenika, nastavnika i roditelja. Stručne službe prilikom izrade i realizacije navedenog programa za podršku mogu se obratiti nadležnom centru za mentalno zdravlje, te neke aktivnosti zajednički realizirati.

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje posvetit će u toku školske 2024/2025. godine posebnu pažnju praćenju realizacije navedenih aktivnosti koje za cilj imaju poboljšanje i zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici.

- Napomena: Realizacija navedene aktivnosti “Promocija i zaštita mentalnog zdravlja u školi” navedena je u tabeli ispod u kojoj se nalaze ostale teme koje je potrebno realizirati u toku školske godine.

2. Stručni saradnici, nastavnici odgojno-obrazovnih ustanova prilikom realizacije i planiranja odgojno-obrazovnog rada s učenicima trebaju koristiti rezultate i preporuke provedenog istraživanja u školskoj 2023/2024. godine, kao i preporuke donesene na osnovu provedenih istraživanja prethodnih školskih godina. Preporuke s rezultatima provedenog istraživanja iz školske 2023/2024. godine dostupne su na veb-stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo – link **SIGURNOST I ZAŠTITA UČENIKA**.
3. Sve odgojno-obrazovne ustanove moraju pripremiti vlastite planove evakuacije u slučaju kriznih događaja u školama, a u skladu sa Smjernicama/shemama komunikacije multisektorskog postupanja u iznenadnim kriznim događajima u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo koje je donijela Vlada Kantona Sarajevo i Uputstvom za izradu plana evakuacije u odgojno-obrazovnim ustanovama u slučaju kriznih događaja – oba navedena dokumenta sastavni su dio Pravilnika o provođenju mjera odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika.

4. Osnovne i srednje škole u slučaju potrebe za podrškom Mobilnog tima za krizne intervencije postupaju u skladu s Instrukcijom koju Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dostavlja školama na početku školske godine.
5. Osnovne i srednje škole u slučaju potrebe za podrškom Mobilnog tima za pružanje podrške inkluzivnom obrazovanju postupaju u skladu s Instrukcijom koju Ministarstvo dostavlja školama na početku školske godine.
6. Određene teme u školskoj 2024/2025. godini iz oblasti sigurnosti, zaštite i dobrobiti učenika možete realizirati s predstavnicima nadležne policijske uprave u skladu s mogućnostima policijskih službenika – *Rad policije u zajednici*. Također, molimo vas da predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova RPZ na njihovu inicijativu omogućite da određene teme realiziraju u saradnji s nastavnicima i stručnim saradnicima, a u skladu s tabelom tema koje je potrebno realizirati u toku školske 2024/2025. godine.
7. Nakon donošenja Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24), Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo donijelo je tri nova pravilnika koja propisuju oblast sigurnosti i zaštite učenika u osnovnim i srednjim školama, to su: Pravilnik o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i/ili drugim faktorima koji mogu ugroziti najbolji interes učenika i zaštititi učenika, Pravilnik o provođenju mjera odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana učenika i Pravilnik o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama. S tim u vezi, skrećemo pažnju na obavezu postupanja škola u skladu s navedenim pravilnicima, te vas informiramo da će Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Institut u toku školske 2024/2025. godine pripremiti edukacije i stručna savjetovanja direktora, stručnih saradnika i nastavnika u vezi s primjenom navedenih pravilnika.
8. U školskoj 2024/2025. godini teme iz oblasti sigurnosti, zaštite i dobrobiti učenika možete realizirati s predstavnicima službi: JU Kantonalni centar za socijalni rad, JU Porodično savjetovalište i JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo – Centar za mentalno zdravlje, isključivo u skladu s mogućnostima predstavnika navedenih institucija.

9. U tabeli koja slijedi prikazane su teme koje se trebaju integrirati u godišnji program rada za školsku 2024/2025. godinu: razredna nastava od I do III u okviru nastavnih predmeta, od IV do IX osnovne i od I do IV razreda srednje škole u okviru Programa rada odjeljenske zajednice, stručna služba škole (pedagog, psiholog i socijalni radnik) u okviru programskih aktivnosti realiziraju određene teme samostalno.

OSNOVNA ŠKOLA Razredna nastava – u okviru nastavnih predmeta nastavnici razredne nastave, uz podršku stručnih saradnika, realizirat će:	Nastavne teme/jedinice	Vremenski okvir	Razred
	“Sigurnost učenika u digitalnom okruženju”	1 nastavni čas, septembar 2024. godine 1 nastavni čas, februar 2025. godine	Od I do V razreda u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije
	“Dijete u saobraćaju”	1 nastavni čas, septembar 2024. godine	I i II razred u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije
	“Jačanje vještina emocionalne inteligencije – empatija”	3 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Jačanje karakternih snaga i vrlina učenika”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine 2 nastavna časa u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Sigurna škola – nulta stopa tolerancije na nasilje (prevencija različitih oblika nasilja)”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine 2 nastavna časa u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	Obilježavanje Dana borbe protiv vršnjačkog nasilja u Kantonu Sarajevo	1 nastavni čas, 6. februar 2025. godine	Od I do V razreda
	Obilježavanje Dana ružičastih majica – prevencija nasilja	1 nastavni čas, zadnja srijeda u mjesecu februaru 2025. godine. Cijeli mjesec februar 2025. godine posvetiti aktivnostima usmjerenim na prevenciju nasilja u školi i izvan nje.	Od I do V razreda
	“Proaktivne strategije suočavanja sa stresom kod učenika nižih razreda osnovne škole – upravljanje stresom”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Zaštita psihofizičkog zdravlja učenika, poticanje dobrobiti učenika, razvoj rezilijentnosti i razvoj pozitivne slike o sebi u funkciji mentalnog zdravlja učenika”	2 nastavna časa u toku prvog polugodišta školske 2024/2025. godine 2 nastavna časa u toku drugog polugodišta školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Stručna služba u funkciji zadovoljenja dječijih potreba” (promjena učeničke percepcije stručnih saradnika – učenici trebaju znati gdje, kada, kako i kome se obratiti u slučaju potrebe; učenici trebaju znati da će dobiti traženu podršku i pomoć od stručnih saradnika; učenici trebaju znati da u stručnu službu dolaze u slučaju bilo kakvih dilema, potreba za savjetovanjem, podrškom, a ne isključivo kada imaju neki problem)	1 nastavni čas, septembar 2024. godine	Od I do V razreda

	“Ponašanje/postupanje u kriznim događajima u školama, a koji mogu ugroziti život i zdravlje”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine.	Od I do V razreda u skladu s Uputstvom Ministarstva
	Izrada i realizacija programa “Promocija i zaštita mentalnog zdravlja u školi”	Stručni saradnici pripremaju preventivni program usmjeren na unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja učenika, prosvjetnih radnika i roditelja.	Svi učenici škole, prosvjetni radnici, roditelji
	“Prevenција nasilja u porodici – Šta je nasilje u porodici? Od koga i kako zatražiti pomoć?”	1 nastavni čas u toku prvog polugodišta školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Kako donosimo bolje odluke” – Prije donošenja odluke postaviti pitanje: Da li će me ova odluka dovesti u nepriliku?	1 nastavni čas u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda
	“Kako da pozitivno iskoristimo slobodno vrijeme”	1 nastavni čas u toku prvog polugodišta školske 2024/2025. godine	Od I do V razreda

OSNOVNA ŠKOLA Predmetna nastava – Odjeljska zajednica/stručni saradnici škole		Nastavne teme/jedinice	Vremenski okvir	Razred
		“Sigurnost učenika u digitalnom okruženju”	2 nastavna časa, septembar 2024. godine 1 nastavni čas, februar 2025. godine	Od VI do IX razreda u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije
Prevenција maloljetničke delinkvencije – “Lopov uvijek bude otkriven”	1 nastavni čas u toku školske 2024/2025. godine u saradnji s policijskim službenicima	Učenici VI razreda u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije		
“Stručna služba u funkciji zadovoljenja dječijih potreba” (promjena učeničke percepcije stručnih saradnika – učenici trebaju znati gdje, kada, kako i kome se obratiti u slučaju potrebe; učenici trebaju znati da će dobiti traženu podršku i pomoć od stručnih saradnika; učenici trebaju znati da u stručnu službu dolaze u slučaju bilo kakvih dilema, potreba za savjetovanjem, a ne isključivo kada imaju neki problem)	1 nastavni čas, septembar 2024. godine	Od VI do IX razreda		
“Sigurna škola – nulta stopa tolerancije na nasilje (prevencija različitih oblika nasilja)”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine 2 nastavna časa u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda		
Obilježavanje Dana borbe protiv vršnjačkog nasilja u Kantonu Sarajevo	1 nastavni čas, 6. februar 2025. godine	Od VI do IX razreda		
Obilježavanje Dana ružičastih majica – prevencija nasilja	1 nastavni čas, zadnja srijeda u mjesecu februaru 2025. godine Cijeli mjesec februar 2025. godine posvetiti aktivnostima usmjerenim na prevenciju nasilja u školi i izvan nje.	Od VI do IX razreda		
“Proaktivne strategije upravljanja stresom”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda		
“Zaštita psihofizičkog zdravlja učenika, poticanje dobrobiti učenika, razvoj rezilijentnosti i razvoj pozitivne slike o sebi u funkciji mentalnog zdravlja učenika”	2 nastavna časa u toku prvog polugodišta školske 2024/2025. godine 3 nastavna časa u toku drugog polugodišta školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda		
“Prevenција trgovine ljudima”	3 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine Preporuka priprema edukativnog filma s učenicima na temu “Prevenција trgovine ljudima” ili realizacija vršnjačke edukacije na temu “Prevenција trgovine ljudima”	Od VI do IX razreda		
“Stop upotrebi psihoaktivnih supstanci”	2 nastavna časa u toku 2025. godine	Od VI do IX razreda U saradnji s MUP-om KS, Uprava policije		
“Prevenција upotrebe alkohola, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda koji izazivaju nikotinsku ovisnost”	1 nastavni čas prvo polugodište školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda		

	“Kako povećati motivaciju učenika za rad, smanjiti osjećaj dosade na nastavi i ispitnu anksioznost”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda
	“Ponašanje/postupanje u kriznim događajima u školi koji mogu ugroziti život i zdravlje”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine.	Od VI do IX razreda u skladu s Uputstvom Ministarstva
	Izrada i realizacija programa “Promocija i zaštita mentalnog zdravlja u školi”	Stručni saradnici pripremaju preventivni program usmjeren na unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja učenika, prosvjetnih radnika i roditelja.	Svi učenici škole, prosvjetni radnici, roditelji
	“Prevenција nasilja u porodici – Šta je nasilje u porodici? Od koga i kako zatražiti pomoć?”	1 nastavni čas na početku školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda
	“Kako donosimo bolje odluke” – Prije donošenja odluke postaviti pitanje: Da li će me ova odluka dovesti u nepraviliku?”	1 nastavni čas u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od VI do IX razreda
	“Zloupotreba pirotehničkih sredstava”	1 nastavni čas, isključivo u periodu novembar i decembar 2024. godine	Od VI do IX razreda MUP KS, Uprava policije

SREDNJA ŠKOLA Odjeljska zajednica/stručni saradnici škole		Nastavne teme/jedinice	Vremenski okvir	Razred
		“Sigurnost učenika u digitalnom okruženju”	2 nastavna časa, septembar 2024. godine 1 nastavni čas, februar 2025. godine	Od I do IV razreda
“Stručna služba u funkciji zadovoljenja potreba učenika” (promjena učeničke percepcije stručnih saradnika – učenici trebaju znati gdje, kada, kako i kome se obratiti u slučaju potrebe; učenici trebaju znati da će dobiti traženu podršku i pomoć od stručnih saradnika; učenici trebaju znati da u stručnu službu dolaze u slučaju bilo kakvih dilema, potreba za savjetovanjem, a ne isključivo kada imaju neki problem)	1 nastavni čas, septembar 2024. godine	Od I do IV razreda		
“Sigurna škola – nulta stopa tolerancije na nasilje (prevencija različitih oblika nasilja)”	2 nastavna časa u prvom polugodištu školske 2024/2025. godine 2 nastavna časa u drugom polugodištu školske 2024/2025. godine	Od I do IV razreda		
Obilježavanje Dana borbe protiv vršnjačkog nasilja u Kantonu Sarajevo	1 nastavni čas, 6. februar 2025. godine	Od I do IV razreda		
Obilježavanje Dana ružičastih majica – prevencija nasilja	1 nastavni čas, 6. februar 2025. godine Cijeli mjesec februar 2025. godine posvetiti aktivnostima usmjerenim na prevenciju nasilja u školi i izvan nje.	Od I do IV razreda		
“Zaštita psihofizičkog zdravlja učenika, poticanje dobrobiti učenika, razvoj rezilijentnosti i razvoj pozitivne slike o sebi u funkciji mentalnog zdravlja učenika”	2 nastavna časa u toku prvog polugodišta školske 2024/2025. godine 3 nastavna časa u toku drugog polugodišta školske 2024/2025.	Od I do IV razreda		
“Prevencija trgovine ljudima”	3 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine Preporuka priprema edukativnog filma s učenicima na temu “Prevencija trgovine ljudima” ili realizacija vršnjačke edukacije na temu “Prevencija trgovine ljudima”	Od I do IV razreda Realizirati u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije		
“Prevencija upotrebe alkohola, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda koji izazivaju nikotinsku ovisnost”	1 nastavni čas u toku školske 2024/2025. godine, prvo polugodište	Od I do IV razreda		
“Stop upotrebi psihoaktivnih supstanci”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine, čas realizirati u saradnji s policijskim službenicima	Od I do IV razreda u saradnji s MUP-om KS, Uprava policije		

	“Prevenција kockanja”	1 nastavni čas u toku školske 2024/2025. godine	Od I do IV razreda
	Izrada i realizacija programa “Promocija i zaštita mentalnog zdravlja u školi”	Stručni saradnici pripremaju preventivni program usmjeren na unapređenje i zaštitu mentalnog zdravlja učenika, prosvjetnih radnika i roditelja.	Svi učenici škole, prosvjetni radnici, roditelji
	“Kako povećati motivaciju učenika za rad, smanjiti osjećaj dosade na nastavi i ispitnu anksioznost”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine	Od I do IV razreda
	“Ponašanje/postupanje u kriznim događajima u školi koji mogu ugroziti život i zdravlje”	2 nastavna časa u toku školske 2024/2025. godine	Od I do IV razreda u skladu s Uputstvom Ministarstva
	“Kako donosimo bolje odluke” – Prije donošenja odluke postaviti pitanje: Da li će me ova odluka dovesti u nepravilnu? ”	2 nastavna časa u toku drugog polugodišta školske 2024/2025. godine	Od I do IV razreda

- Stručni saradnici pružaju podršku i pomoć nastavnicima pri realizaciji navedenih nastavnih jedinica na časovima odjeljske zajednice, a koje su date u tabeli.
- Stručni saradnici (pedagog, psiholog i socijalni radnik) određene predložene teme navedene u tabeli realiziraju samostalno u odjeljenjima.

III

UPUTSTVO

O REALIZIRANJU REGISTRIRANIH VANNASTAVNIH I POSEBNIH PROGRAMA
ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU

Uputstvo koje imate pred sobom pruža smjernice i korake potrebne za uspješno provođenje vannastavnih i posebnih programa, koji su u skladu s članom 38., stav (4.) i stav (5.) Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 27/24). Registrirani vannastavni i posebni programi ključni su elementi odgojno-obrazovnog rada, namijenjeni su svojoj djeci i učenicima na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja u Kantonu Sarajevo i usmjereni ka postizanju mjerljivih ishoda učenja unutar datog programa, drugih vannastavnih i posebnih programa, kao i nastavnih planova i programa s definisanim ishodima učenja.

Svrha programa jeste da pruže jednake prilike za svu djecu i učenike u otkrivanju i razvijanju njihovih karakternih snaga i vrlina, stavova, interesovanja, navika, vještina i znanja kako bi adekvatno odgovorili svim zahtjevima i izazovima s kojima se susreću i s kojima će se susretati u svijetu koji se ubrzano mijenja. U cilju primarne prevencije, vannastavnim i posebnim programima podržava se fizički, emocionalni, mentalni i socijalni rast i razvoj djece i učenika, prateći savremene tokove i dokumente kurikuluma, te ističući važnost odgojne, obrazovne, funkcionalne i praktične komponente, općih postignuća i dobrobiti djece i učenika.

Shema 1. Razvijanje karakternih snaga i vrlina

Shema 2. Vannastavni i posebni programi

Na osnovu Opće metodologije o registraciji vannastavnih i posebnih programa, broj: 01-1-02-4416-7/23, od 10. 7. 2023. godine, Izmjena i dopuna Opće metodologije o registraciji vannastavnih i posebnih programa, broj: 01-1-04-5428-6/24, od 18. 7. 2024, koja je opći akt Instituta, kreiran je Katalog registriranih programa, broj: 11-34-17003-1/24, od 20. 5. 2024. godine, u kojem je predstavljen detaljan pregled programa s prilogom obrazaca svih programskih aktivnosti koje će biti implementirane u školskoj 2024/2025. godini.

Katalog registriranih programa bit će objavljen do kraja mjeseca augusta 2024. godine na veb-stranicama Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Instituta, odnosno dostupan svim odgojno-obrazovnim ustanovama na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

PRIMJENA KATALOGA REGISTRIRANIH PROGRAMA NAČIN REALIZACIJE

Za realizatore programskih aktivnosti bit će kreiran adekvatan sistem kompenzacije za rad i doprinos, npr. novčana kompenzacija, pogodnosti kod napredovanja i sticanja stručnih zvanja, prilika za sticanje međunarodnog iskustva kroz učešće u događajima stručnog usavršavanja, dodatni dani plaćenog odsustva i slično.

Sve programske aktivnosti pratit će odgovarajući edukativni materijali.

Obrazac registriranih programa, koji je sastavni dio Kataloga, daje detaljan uvid u sve dijelove programa.

Katalog registriranih programa sadrži sljedeća poglavlja:

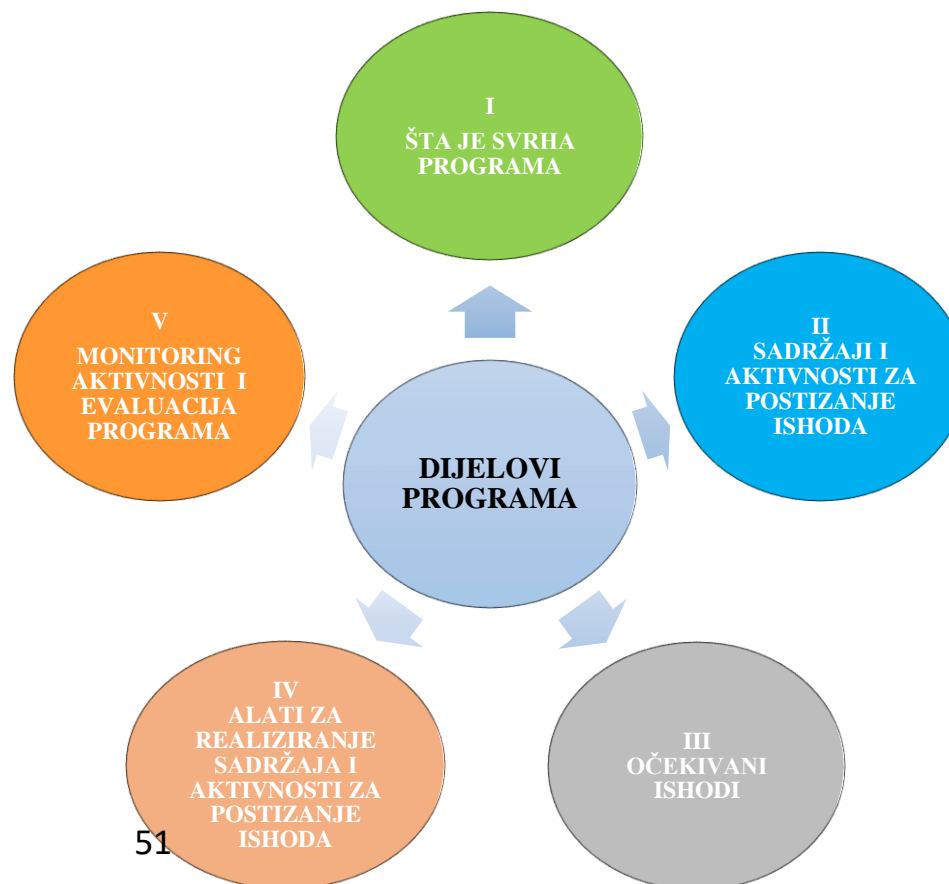
- OPIS PROGRAMA
- TABELA: PREGLED PROGRAMA
- PRILOG: PREGLED PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI ZA 2024/2025. GODINU
- REFLEKSIJA

Katalog prepoznaje stručnu pomoć i podršku vanjskih saradnika u realiziranju određenih programskih aktivnosti.

Obim, kompleksnost i vremenska dimenzija sadržaja i zadataka prilagođena je svoj djeci i učenicima u skladu s njihovim kapacitetima, sposobnostima i interesovanjima.

Sve programske aktivnosti predviđaju i povezanost s oblastima u skladu s Planom i programom/Kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, odnosno međupredmetnu i kroskurikularnu povezanost.

Svrha Kataloga registriranih programa jeste da bude podrška odgojno-obrazovnim ustanovama, koja se ogleda u kreiranju alata, metoda i strategija za zdrave školske politike, školsko fizičko okruženje, školsko društveno okruženje, vještine djece i učenika u pogledu zdravlja, kompetencija i povezanosti sa zajednicom.

Registrirani vannastavni i posebni programi za školsku 2024/2025. godinu uključuju sljedeće programske aktivnosti:

PREVENCIJA OVISNOSTI

- Mi rastemo i razvijamo se
- Informacija je moć
- Škola plivanja
- Škola planinarstva
- Vidim, čujem, učim
- Film kao inspiracija i motivacija
- Ko zapravo pobjeđuje?
- Jačanje socio-emocionalnih vještina i karijerna orijentacija
- Budi domaćin/domaćica

PREVENCIJA NASILJA

- Zajedno do povjerenja
- Emocionalna pismenost/Ruler i dinosaur
- Anger Management
- Razvoj emocionalnog rječnika
- Škola skijanja
- Blueprint (skica)
- Terapeutske priče
- Mood Meter

KULTURA SJEĆANJA

- Muzejska pričaoonica
- Ko smo kroz spomenike
- Kad muzeji progovore
- Naše kuće
- Pamtimo prošlost za svjetliju budućnost
- Kad planine progovore
- Naše herojstvo
- Od rata do mira I
- Od rata do mira II

EKOLOGIJA

- Čarolija vune
- Zlato livade
- Izrada didaktičkih materijala od otpada
- Škola u prirodi
- Zaštićena područja KS
- Recikliraj me – podrži život
- Planinska hrana
- Društveno korisno učenje
- Moj ekološki otisak

PODUZETNIŠTVO I FINANSIJSKA PISMENOST

- Ekonomija žetona
- Fondovi budućnosti
- Slatki program malih proizvođača
- Ja investiram u zajednicu
- Kakve savjete možemo dobiti u banci
- Kad planinar postane poduzetnik
- Izrada mini biznis-plana
- Budi poduzetnik
- Živimo po mjeri

OSTANI SMIREN

- Hitna stanja kod beba i djece
- Pomaganje i hrabrost
- Prva pomoć
- Kodeks planinske etike
- Slijed koraka i donošenje odluka u kriznim situacijama
- Psihološka podrška u kriznim situacijama

**NAČIN REALIZIRANJA I PLAN FINANSIRANJA
PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI**

PROGRAM	Programske aktivnosti 2024/2025.	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje / Institut (osigurava)	Odgojno-obrazovna ustanova (osigurava)
PREVENCIJA OVISNOSTI	Mi rastemo i razvijamo se	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art i didaktičkog materijala • Interni ljudski resursi i prostor ustanove
	Informacija je moć	/	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Škola plivanja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi
	Škola planinarstva	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi
	Vidim, čujem, učim	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje ulaznica u pozorište i usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Film kao inspiracija i motivacija	<ul style="list-style-type: none"> • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Ko zapravo pobjeđuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Jačanje socio-emocionalnih vještina i karijerna orijentacija	/	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi i školski prostor
PREVENCIJA NASILJA	Budi domaćin/domaćica	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Zajedno do povjerenja	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art materijala • Interni ljudski resursi i prostor ustanove
	Emocionalna pismenost/Ruler i dinosaur	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Anger Management	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Razvoj emocionalnog rječnika	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Škola skijanja	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi
	Blueprint (skica)	<ul style="list-style-type: none"> • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Terapeutske priče	<ul style="list-style-type: none"> • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
KULTURA SJEĆANJA	Mood Meter	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Muzejska pričaonica	<ul style="list-style-type: none"> • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje ulaznica u Historijski muzej i usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Ko smo kroz spomenike	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Kad muzeji progovore	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje ulaznica u razne muzeje i usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Naše kuće	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje ulaznica u Muzej Sarajeva i usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Pamtimo prošlost za svjetliju budućnost	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Kad planine progovore	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga u sklopu “Škole planinarstva” iz programa “Prevenција ovisnosti” 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi
	Naše herojstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje usluga prevoza • Interni ljudski resursi
	Od rata do mira I	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi
Od rata do mira II	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje svih usluga • Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Interni ljudski resursi 	
EKOLOGIJA	Čarolija vune	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka materijala • Interni ljudski resursi i prostor ustanove
	Zlato livade	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka art materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Izrada didaktičkog materijala od otpada	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka reciklažnog materijala • Interni ljudski resursi i školski prostor
	Škola u prirodi	<ul style="list-style-type: none"> • MOO osigurava sredstva finansiranja 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka usluga prevoza i smještaja • Interni ljudski resursi
	Zaštićena područja KS	/	<ul style="list-style-type: none"> • Nabavka i finansiranje ulaznica na Vrelo Bosne i Bijambare i usluga prevoza • Interni ljudski resursi

	Recikliraj me – podrži život	<ul style="list-style-type: none"> Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Planinska hrana	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka i finansiranje svih usluga u sklopu studijske posjete “Od rata do mira I” iz programa “Kultura sjećanja” 	<ul style="list-style-type: none"> Interni ljudski resursi
	Društveno korisno učenje	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavke i finansiranje usluga prevoza i materijala Interni ljudski resursi
	Moj ekološki otisak	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
PODUZETNIŠTVO I FINANSIJSKA PISMENOST	Ekonomija žetona	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka art materijala Interni ljudski resursi i prostor ustanove
	Fondovi budućnosti	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka art materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Slatki program malih proizvođača	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka i finansiranje usluga prevoza, art materijala i usluge štamparije Interni ljudski resursi i školski prostor
	Ja investiram u zajednicu	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Kakve savjete možemo dobiti u banci	<ul style="list-style-type: none"> Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> Interni ljudski resursi i školski prostor
	Kad planinar postane poduzetnik	<ul style="list-style-type: none"> Posjeta planinama u sklopu “Škole planinarstva” iz programa “Prevenција ovisnosti” 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka programa za dizajn, obradu fotografija i videozapisa Interni ljudski resursi i školski prostor
	Izrada mini biznis-plana	<ul style="list-style-type: none"> Posjeta poduzetničkom pogonu u sklopu studijske posjete “Od rata do mira I” iz programa “Kultura sjećanja” 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Budi poduzetnik	<ul style="list-style-type: none"> Finansiranje zakupa pristupa platformi Licencirani vanjski saradnici Dodatno posjeta poduzetničkom pogonu u sklopu studijske posjete “Od rata do mira II” iz programa “Kultura sjećanja” 	<ul style="list-style-type: none"> Timovi učenika u svim srednjim školama Interni ljudski resursi i školski prostor
	Živimo po mjeri	<ul style="list-style-type: none"> Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
OSTANI SMIREN	Hitna stanja kod beba i djece	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i prostor ustanove
	Pomaganje i hrabrost	/	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Prva pomoć	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka i finansiranje svih usluga u sklopu “Škole skijanja” iz programa “Prevenција nasilja” 	<ul style="list-style-type: none"> Interni ljudski resursi
	Kodeks planinske etike	<ul style="list-style-type: none"> Posjeta planinama u sklopu “Škole planinarstva” iz programa “Prevenција ovisnosti” 	<ul style="list-style-type: none"> Interni ljudski resursi
	Slijed koraka i donošenje odluka u kriznim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> Licencirani vanjski saradnici 	<ul style="list-style-type: none"> Nabavka materijala Interni ljudski resursi i školski prostor
	Psihološka podrška u kriznim situacijama	/	<ul style="list-style-type: none"> Interni ljudski resursi i školski prostor

Ovaj dokument upućuje na Katalog registriranih programa, koji je putokaz za sve ono što je potrebno obuhvatiti svojim radom kroz redovnu nastavu, slobodne aktivnosti učenika, časove odjeljenske zajednice i slično.

U Katalogu registriranih programa, broj: 11-34-17003-1/24, od 20. 5. 2024. godine, koji će biti objavljen na veb-stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (dio školska 2024/2025. godina), kao i na stranici Instituta, detaljno su prikazani svi važni organizacijski aspekti svake od 50 programskih aktivnosti.

Širok spektar aktivnosti, kako je vidljivo iz Kataloga, podrazumijeva realiziranje kroz: **pohode, posjete, radionice, projekte, projekcije, tehnike, studijske posjete, obilaski, akcije, simulacije vježbi i slično.**

Kreiranjem omjera **obaveznosti** u realizaciji registriranih programa iz Kataloga i **fakultativnosti** u realizaciji drugih aktivnosti i programa postiže se kvalitetan okvir za standardizaciju s jedne strane, ali i za prepoznavanje specifičnih potreba školske zajednice s druge strane. Na taj način bit će olakšano planiranje za sve odgojno-obrazovne ustanove u realizaciji fakultativnih programa.

Ukoliko realizatori programskih aktivnosti budu kreativniji i osmisle ih na zanimljiviji i drukčiji način ili nekim drugim redosljedom, dok god on ispunjava kriterije koji su postavljeni u Katalogu, to neće umanjiti značaj realizacije programskih aktivnosti.

Sretno!

UPUTSTVO ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE

VANNASTAVNI I POSEBNI
PROGRAMI

IV UPUTSTVO

NJEGOVANJE KULTURE SJEĆANJA

- OBILJEŽAVANJE GODIŠNJICA MASOVNIH STRADANJA GRAĐANA SARAJEVA 1992.-1995. ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU
- POSJETA MEMORIJALNOM CENTRU POTOČARI (II RAZRED SREDNJE ŠKOLE)
- MARŠ MIRA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA

OBILJEŽAVANJE GODIŠNJICA MASOVNIH STRADANJA GRAĐANA SARAJEVA 1992.-1995. ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU

Uputstvo koje imate pred sobom pruža smjernice i korake potrebne za uspješno provođenje aktivnosti *Obilježavanje masovnih stradanja građana Sarajeva 1992.-1995. godine*. Navedene aktivnosti utvrđene su Odlukom o donošenju školskog kalendara za školsku 2024/2025. godinu, broj: 11-07-34-25318-5/24, od 27. 6. 2024. godine i prilogom školskog kalendara za 2024/2025. godinu.

Ove, kao i prethodne godine, sastavni dio školskog kalendara jeste pregled *Obilježavanja godišnjica masovnih stradanja građana Sarajeva 1992.-1995.* s ciljem njegovanja kulture sjećanja i pamćenja. Navedene godišnjice masovnih stradanja dio su zvaničnog protokola Kantona Sarajevo kojima se prisjećamo civilnih žrtava u opkoljenom Sarajevu. Smatramo da je važno da na buduće generacije prenosimo istinu o gradu pod opsadom, učeći ih šta da pamte i kako da pamte, kako se zlo nikada ne bi ponovilo.

Prilog školskom kalendaru za školsku 2024/2025. godinu upućuje na Listu odabranih škola koje se obavezuju da tokom školske 2024/2025. godine prisustvuju događajima obilježavanja u skladu s rasporedom. Broj učenika koji prisustvuju određivat će se u dogovoru s Institutom. Lista škola mijenjat će se svake godine kako bi sve škole imale priliku da prisustvuju događajima *Obilježavanja godišnjica masovnih stradanja građana Sarajeva 1992.-1995.* Škole koje nisu na listi a žele da prisustvuju na nekom od navedenih događaja mogu učiniti isto u skladu sa svojim mogućnostima, što su u obavezi najaviti Institutu najmanje sedam dana prije datuma obilježavanja na mail: info@irpo.ba. Događaje u vrijeme raspusta potrebno je obilježiti u skladu s mogućnostima.

Za sve učenike osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo koji ne prisustvuju obilježavanju masovnog stradanja na određenom mjestu potrebno je organizirati kratak historijski čas o stradanjima građana Sarajeva tokom opsade. Ovaj čas trebao bi se održati u svim školama Kantona Sarajevo na dan obilježavanja, koristeći edukativne materijale dostupne na veb-stranici Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Instituta.

**RASPORED OBILJEŽAVANJA GODIŠNJICA MASOVNIH STRADANJA
GRAĐANA SARAJEVA 1992.-1995.**

**LISTA ODABRANIH ŠKOLA
ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU**

R. br.	ŠKOLA	Razredi (prijedlog)	R. br.	LOKACIJA	DATUM	VRIJEME
1. 2.	JU OŠ "Avdo Smailović" PU Školski centar "Maarif Schools of Sarajevo" (Škole "Maarif" Sarajevo)	VIII IV	1.	Mjesno groblje Boljakov Potok (dženaza Fatime Jusić)	28. 9. 2024.	10:00 h
3. 4. 5.	JU OŠ "Aleksa Šantić" "Maarif Schools of Sarajevo" JU Srednja škola za okoliš i drveni dizajn	V IV	2.	Alipašino Polje – Osnovna škola "Fatima Gunić"	9. 11. 2024.	10:55 h
6. 7.	JU OŠ "Osman Nakaš" JU Treća gimnazija	VII II	3.	Ul. Žrtava fašizma 12 i Ulica Ilije Engela 5	10. 11. 2024.	10:00 h
8. 9.	JU OŠ "Musa Ćazim Ćatić" JU Druga gimnazija Sarajevo	IX IV	4.	Most Drvenija (Ul. Dobrovoljačka 47)	29. 11. 2024.	10:00 h
10. 11.	JU OŠ "Isak Samokovlija" JU Srednja mašinska tehnička škola	V II	5.	Most Drvenija (kod škole)	14. 12. 2024.	10:00 h
12. 13.	JU OŠ "Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković" JU Gazi Husrev-begova medresa	VI II	6.	Isevića sokak (red za vodu) kod Pivare	15. 1. 2025.	10:00 h
14. 15.	JU OŠ "Sokolje" JU Centar za slijepu i slabovidnu djecu i omladinu – Srednja stručna škola, Sarajevo	VI III	7.	Alipašino Polje (sankanje)	22. 1. 2025.	10:00 h
16. 17.	JU OŠ "Behaudin Selmanović" PU Gimnazija "Richmond Park College" Sarajevo	VII II	8.	Dobrinja (tri granate)	4. 2. 2025.	10:00 h
18. 19. 20. 21.	JU OŠ "Saburina" PU Gimnazija Univerziteta Sarajevo School of Science and Technology PU Privatna internacionalna gimnazija "Bloom" JU OŠ Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece "Mjedenica"	VI IV VII V	9.	Pijaca Markale – Dan sjećanja	5. 2. 2025.	12:00 h Pijaca Markale 12:30 h Komemorativna sjednica u Narodnom pozorištu Sarajevo
22.	Učešće predstavnika svih škola u Kantonu Sarajevo	V – IX OŠ I – IV SŠ	10.	Dan sjećanja na ubijenu djecu u opkoljenom Sarajevu Lokacija definirana Programom obilježavanja Dana Kantona Sarajevo	5. 5. 2025.	11:00 h
23. 24.	JU Prva osnovna škola PU Srednja poslovna škola, Ilidža	VII III	11.	DB Butmir	7. 5. 2025.	10:00 h
25. 26. 27.	JU OŠ "Hasan Kikić" JU Gazi Husrev-begova medresa JU SŠ Elektrotehnička škola za energetiku	V II	12.	Ulica Ferhadija (red za hljeb)	27. 5. 2025.	10:00 h

28.	JU OŠ "Vrhbosna"					
29.	JU Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju – Srednja stručna škola, Sarajevo	VIII IV	13.	Groblje Budakovići (tokom dženaze)	12. 6. 2025.	10:00 h
30.	JU Šesta osnovna škola					
31.	JU Srednja tehnička škola grafičkih tehnologija, dizajna i multimedije Ilidža	VII III	14.	Dobrinja, Osnovna škola "Skender Kulenović"	18. 6. 2025.	10:00 h
32.	JU OŠ "Hasan Kaimija"					
33.	JU Srednja građevinsko-geodetska škola	V III	15.	MZ Bistrik, Ulica Bakarevića kod broja 5	26. 6. 2025.	10:00 h
34.	JU Treća osnovna škola					
35.	Međunarodna gimnazija Richmond Park International Secondary School	VIII I	16.	Dobrinja (red za vodu) Ulica Hakije Turajlića do br. 37	12. 7. 2025.	10:00 h
36.	SŠ Četvrta gimnazija Ilidža					
37.	JU OŠ "Hadžići"	VIII VII	17.	Hadžići, Tarčin (kod škole)	17. 7. 2025.	10:00 h
38.	JU OŠ "9. maj" Pazarić					
39.	JU OŠ "Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak"	VI	18.	Daira (red za vodu)	23. 8. 2025.	10:00 h
40.	JU Srednja škola metalnih zanimanja	II				
41.	JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo	III	19.	Ulaz u Gradsku tržnicu	28. 8. 2025.	11:00 h
42.	JU Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola	I				
43.	JU OŠ "Aneks"					
44.	JU Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo	IX II	20.	Alipašino Polje (pijaca)	30. 8. 2025.	10:00 h

OPĆE NAPOMENE:

Važno je da se godišnjice masovnih stradanja građana Sarajeva od 1992. do 1995. obilježavaju s poštovanjem prema žrtvama i njihovim porodicama. Pri planiranju i vođenju učenika na navedena obilježavanja potrebno je voditi računa o osjetljivosti teme i prilagoditi aktivnosti uzrastu učenika kako bi im se omogućilo razumijevanje historijskih događaja na prikladan način. Evo nekoliko uputa za škole:

1. Priprema prije obilježavanja:

- Osigurajte da su nastavnici koji će pratiti učenike na obilježavanju informirani i educirani o historiji i događajima koji su u vezi sa Sarajevom od 1992. do 1995. godine.
- Provjerite s roditeljima i starateljima učenika da su svjesni prirode obilježavanja te da su dali odobrenje za učešće učenika.

2. Uzrast i prilagođeni sadržaji:

- Škole trebaju razmotriti predloženi uzrast učenika ili odabrati drugi u skladu s vlastitom procjenom, a zvanični protokol Kantona Sarajevo osigurat će da sadržaji obilježavanja budu prilagođeni prema razumijevanju učenika.
- Učenici trebaju biti dovoljno zreli da razumiju ozbiljnost i osjetljivost teme.
- Škole trebaju osigurati prisustvo minimalno 50 učenika koji bi trebali biti na obilježavanju mjesta stradanja.

3. Poštovanje žrtava:
 - Obilježavanje treba da bude usmjereno prema poštovanju žrtava i njihovih porodica.
 - Potaknite učenike na poštovanje tišine i dostojanstva na mjestima sjećanja.
4. Edukacija o historijskom kontekstu:
 - Prije odlaska na obilježavanje osigurajte da učenici imaju barem osnovno razumijevanje historijskog konteksta i događaja koji se obilježavaju. Institut uz podršku Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo dostavio je svim školama edukativne materijale o navedenim događajima.
 - Možete organizirati predavanja, projekcije filmova ili razgovore kako biste pomogli učenicima da steknu bolje razumijevanje.
5. Osiguranje psihološke podrške:
 - Budite osjetljivi na emotivne reakcije učenika tokom obilježavanja. Osigurajte psihološku podršku i razgovor za one koji to trebaju nakon povratka u školu.
6. Poštivanje lokalnih običaja i pravila:
 - S obzirom na to da *Obilježavanja* uključuju posjetu mjestima sjećanja, provjerite postoje li posebna pravila ponašanja i poštuju ih.
7. Poštivanje privatnosti:
 - Potaknite učenike da budu pažljivi i poštuju privatnost ostalih posjetitelja ili učesnika obilježavanja.
8. Završetak obilježavanja:
 - Nakon povratka u školu, organizirajte vrijeme za refleksiju i razgovor o obilježavanju kako biste omogućili učenicima da podijele svoje osjećaje i razmišljanja.
9. Prilika za učenje:
 - Iskoristite ovu priliku za učenje o važnosti mira, razumijevanja, suosjećanja i poštivanja različitosti.
 - Ove smjernice trebaju pomoći u osiguranju da obilježavanje godišnjica masovnih stradanja građana Sarajeva od 1992. do 1995. bude odgovorno i saosjećanjem prema žrtvama. Važno je da učenici steknu bolje razumijevanje historijskih događaja, ali i da se osigura da se obilježavanje odvija s poštovanjem prema prošlim tragičnim događajima i prema onima koji su preživjeli.
10. Promjena satnice:
 - Ukoliko dođe do promjene satnice obilježavanja, Institut će o tome blagovremeno obavijestiti sve škole.

POSJETA MEMORIJALNOM CENTRU POTOČARI (II RAZRED SREDNJE ŠKOLE)

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje svake školske godine realizira programsku aktivnost – Njegovanje kulture sjećanja – posjeta učenika 2. razreda srednjih škola Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari.

Aktivnost se realizira, u pravilu, u prvom polugodištu školske godine i svi učenici koji pohađaju 2. razred u javnim i privatnim srednjim školama učestvuju u realizaciji navedene aktivnosti.

Svaka srednja škola dužna je osigurati prisustvo nastavnika historije i najmanje po dva nastavnika za svako odjeljenje iz škole koji će biti pratnja učenicima prilikom posjete Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari.

Nastavnici historije dužni su pripremiti se na adekvatan način i za vrijeme puta prema Potočarima učenicima prenijeti historijske činjenice koje su u vezi s periodom agresije na Bosnu i Hercegovinu 1992.-1995. godine, s posebnim osvrtom na događaje koji su prethodili 11. 7. 1995. godine, zatim danu pada Srebrenice, kao i opisom događaja koji su uslijedili nakon pada Srebrenice.

U Memorijalnom centru održava se historijski čas za sve učenike i nastavnike.

Prijevoz je organiziran autobusima koji idu rutom preko Vogošće, Olova, Kladnja, Vlasenice, Bratunca do Potočara. Podršku u pratnji osigurava Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS-a te Hitna pomoć Kantona Sarajevo. Tokom putovanja profesori historije zaduženi su, koristeći relevantne historijske izvore i podatke iz presuda međunarodnih sudova vezanih za ovu temu, upoznati učenike s događajima tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, posebno s događajima vezanim za genocid u Srebrenici, odnosno učenicima pojasniti period agresije na Srednje Podrinje te istaknuti važnost kulturno-historijskih spomenika u mjestima kroz koja se prolazi na putu do krajnjeg odredišta.

Na šehidskom mezarju Memorijalnog centra Srebrenica – Potočari održava se historijski čas za svaku grupu učenika te obilazak šehidskog mezarja. Nakon toga, učenicima je omogućena posjeta muzejskim postavkama: Spomen-soba, Srebrenički genocid – neuspjeh međunarodne zajednice, Projekat usmene historije, Životi iza polja smrti i Koraci onih koji (ni)su prešli.

U multimedijalnoj sali prikazuje se dokumentarni film o genocidu u Srebrenici, čime se završava posjeta. U povratku se upriliči obilazak Srebrenice.

Na ovaj način realizira se između 12 i 14 odlazaka svake godine, s učešćem oko 4.000 učenika drugih razreda, u pratnji profesora, iz 43 srednje škole.

Realizacijom ovog projekta Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo nastavlja njegovati kulturu sjećanja kod učenika na period agresije na Bosnu i Hercegovinu te počinjeni genocid u Srebrenici.

MARŠ MIRA ZA UČENIKE SREDNJIH ŠKOLA

Marš mira predstavlja značajnu inicijativu posvećenu prisjećanju na žrtve genocida u Srebrenici i promicanju mira, sjećanja i solidarnosti među zajednicama. Projekt je planiran za provedbu tokom 2025. godine i ima za cilj okupiti učenike, nastavnike i direktore srednjih škola Kantona Sarajevo, kako bi zajedno, na tridesetu godišnjicu genocida u Srebrenici, odali počast žrtvama te potaknuli dijalog o važnosti mira, tolerancije i suživota. Za obrazovni sistem Kantona Sarajevo ovo je historijski poduhvat jer je ovo drugi put da učenici mnogobrojnih srednjih škola organizirano i zajedno odlaze na Marš mira. Prethodno su zabilježeni sporadični odlasci učenika pojedinih, rijetkih srednjih škola u Kantonu Sarajevo.

Centralni događaj projekta jeste Marš mira, koji uključuje pješaćenje od Nezuka do Memorijalnog centra Potočari u Srebrenici. Učesnici Marša, među kojima se posebno ističu srednjoškolci Kantona Sarajevo, simbolično iskazuju podršku žrtvama i njihovim porodicama te ističu važnost očuvanja sjećanja na stradanje. Tokom projekta organiziraju se različite aktivnosti, poput edukativnih radionica, predavanja i kulturnih događanja, s ciljem informiranja učesnika o historijskom kontekstu događaja u Srebrenici i poticanja dijaloga o pomirenju i izgradnji budućnosti bez sukoba.

Projekt "Marš mira" ima emocionalni i obrazovni aspekt, s fokusom na prenošenje vrijednosti sjećanja, poštovanja i zajedništva na mlađe generacije. Kroz učešće u ovom projektu srednjoškolci imaju priliku razumjeti važnost mira i tolerancije te aktivno doprinijeti očuvanju sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici.

Marš mira traje tri dana, od 8. do 10. jula u godini, s isto toliko etapa. Svaka od etapa duga je između 25 i 30 kilometara. Kolona polazi 8. jula između 08:45 h i 09:00 h iz Nezuka, općina Sapna. Na potezu od Nezuka, kao polazišta, pa do Potočara, kao odredišta, učesnici prolaze sljedećom maršrutom: Nezuk – Baljkovica – Parlog – Crni Vrh – Snagovo – Liplje – Jošanica – Donja Kamenica – Bakrač – Glodi – Udrč – Cerska – Kaldrmica – Đugum – Mravinjci – Burnice – Kameničko Brdo – Ravni Buljim – Jaglići – Šušnjari – Budak – Potočari (Memorijalni centar).

Ovom prilikom posebno želimo izraziti zahvalnost školama koje su tokom školske 2023/2024. godine odlučile učestvovati u projektu. Njihova spremnost i posvećenost ovoj inicijativi pokazuju istinski osjećaj odgovornosti i zajedništva, te mogu poslužiti svim školama kao inspiracija za masovnija učešća u narednim godinama.

V

UPUTSTVO

O ORGANIZIRANJU I PROVOĐENJU TAKMIČENJA IZ NASTAVNIH PREDMETA/OBLASTI NA
OPĆINSKOM I KANTONALNOM NIVOU ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU

Svestrani pristup obrazovanju od ključne je važnosti, a takmičenja iz različitih nastavnih predmeta/oblasti predstavljaju izvrsnu priliku da podstaknemo i nagradimo izuzetne talente i trud učenika i nastavnika. U cilju pravovremenog planiranja dodatne nastave i sekcija koje će omogućiti učenicima pripremu za takmičenja, na sve osnovne i srednje škole u Kantonu Sarajevo upućena je Odluka Ministarstva za odgoj i obrazovanje o donošenju školskog kalendara za školsku 2024/2025. godinu, broj: 11-07-34-25318-5/24, od 27. 6. 2024. godine s prilogom školskog kalendara za 2024/2025. godinu.

U narednoj školskoj godini predviđeno je takmičenje iz 25 nastavnih predmeta/oblasti. Kako bismo osigurali pravovremenu organizaciju, zvanični Kalendar takmičenja nastavnih predmeta/oblasti za školsku 2024/2025. godinu, koji se sastoji od različitih takmičenja, bit će blagovremeno upućen školama. Uz ovaj Kalendar školama će biti dostavljeno i generalno Uputstvo o organizaciji i provođenju takmičenja za općinski i kantonalni nivo sa svim pratećim elementima, kako bismo zajedno osigurali da takmičenja budu provedena na najvišem nivou.

U želji da ovogodišnja takmičenja budu još uspješnija i da pruže priliku našim učenicima da pokažu svoja interesiranja, navike, vještine i širinu znanja, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Institut pružat će i dalje podršku i resurse kako bi takmičenja bila još bolje organizirana i inspirativnija za sve učesnike.

OPĆE NAPOMENE:

Upute školama o organiziranju i provođenju takmičenja na općinskom i kantonalnom nivou za školsku 2024/2025. godinu mogu biti ključne za uspješno provođenje ovih događaja. Kroz sistematičan pristup, motivaciju i rad s učenicima škole mogu pridonijeti tome da učenici budu spremniji i uspješniji na takmičenjima. U prilogu su koraci koje možete poduzeti kako biste mogli uspješno planirati takmičenja:

1. *Informirajte se o takmičenjima:*
 - Prvi korak jeste da škola sazna sve informacije o različitim takmičenjima koja su u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Instituta.
 - Analizirajte pravila, uvjete, datume i vrste takmičenja kako biste znali šta očekivati.
2. *Identificirajte potencijalne kandidate:*
 - Razgovarajte s nastavnicima i procijenite koje bi učenike moglo zanimati i koji imaju potencijala za sudjelovanje u takmičenjima. Uzmite u obzir i njihov interes i sposobnosti.
3. *Razvijajte interdisciplinarni pristup:*
 - Ojačajte saradnju između različitih nastavnih predmeta/oblasti kako biste potaknuli integritan pristup učenju i rješavanju problema koji se pojavljuju na takmičenjima.
4. *Organizirajte radionice i seminare:*
 - Organizirajte radionice/sekcije za učenike koji se bave temama i vještinama relevantnim za takmičenje. To može uključivati rješavanje problema, rad na projektima, poboljšanje komunikacijskih vještina itd.
5. *Izdvojite vrijeme za vježbu:*
 - Učenici će morati posvetiti vrijeme vježbi i pripremama izvan redovnog nastavnog rasporeda. Osigurajte da imaju pristup materijalima, resursima i prostoru za vježbu.
6. *Potaknite timski rad:*
 - Ohrabrite timski rad među učenicima koji se pripremaju za isto takmičenje. Timski rad može poboljšati saradnju, kreativnost i rješavanje problema.
7. *Angažirajte mentore:*
 - Angažirajte mentore koji mogu pružiti stručno znanje i savjete učenicima. Mentori mogu biti nastavnici, drugi stručnjaci iz oblasti ili bivši učesnici takmičenja.
8. *Provodite simulacije takmičenja:*
 - Organizirajte simulacije takmičenja kako biste učenicima omogućili da iskuse stvarne uvjete i pritisak koji mogu očekivati na stvarnom takmičenju.
9. *Pratite napredak i pružite povratne informacije:*
 - Redovno pratite učenika i pružite im povratne informacije o njihovim vještinama i napretku. To će im pomoći da prepoznaju svoje snage i slabosti i napreduju u pripremama.
10. *Podržite i ohrabrite:*
 - Važno je pružiti podršku i ohrabrenje učenicima tokom cijelog procesa pripreme. Potičite ih da se suoče s izazovima i vjeruju u njihov potencijal.

PRILOG: Nastavni predmeti/oblasti za Kalendar takmičenja koja su u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo za školsku 2024/2025. godinu

R. br.	Takmičenja i smotre u organizaciji Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo i Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo	NIVOI TAKMIČENJA			
		OPĆINSKI		KANTONALNI	
		<i>Osnovna škola</i>	<i>Srednja škola</i>	<i>Osnovna škola</i>	<i>Srednja škola</i>
1.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva djece predškolskih ustanova i specijalnih zavoda Kantona Sarajevo	-	-	PU I JU “Djeca Sarajeva”	
2.	Revija kulturno-umjetničkog stvaralaštva učenika osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo	<i>Osnovne škole Hor uz pratnju</i>	-	<i>Osnovne škole Hor uz pratnju</i>	<i>Srednje škole Hor uz pratnju</i>
3.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost	-	-	<i>Test (gramatika i književnost) VII i VIII razred</i>	<i>Srednje stručne tehničke škole II i III razred (gramatika i književnost) Gimnazije II i III razred (gramatika i književnost) II i III razred</i>
4.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost <i>Razredna nastava</i>	-	-	<i>(literarni rad na zadanu temu) III, IV i V razred</i>	-

5.	Engleski jezik (prvi strani jezik)	-	-	IX razred	Kategorije: III razred gimnazije IV razred gimnazije Kategorije: III razred srednje škole za stručno obr. i obuku IV razred srednje škole za stručno obr. i obuku
6.	Engleski jezik (prvi strani jezik – nastava se izvodi na engl. jeziku)	-	-	IX razred	IV razred gimnazije
7.	Njemački jezik (drugi strani jezik)	-	-	IX razred	I, II i III razred
8.	Francuski jezik (drugi strani jezik)	-	-	-	III razred (drugi strani jezik)
9.	Turski jezik (drugi strani jezik)	-	-	VII, VIII i IX razred	-
10.	Matematika	VI, VII, VIII i IX razred	-	VI, VII, VIII i IX razred	I – IV razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)
11.	Fizika	VIII i IX razredi	-	VIII i IX razredi	I – IV razred grupe A1, B, A3 i C (sve srednje škole Kantona Sarajevo)
12.	Informatika	I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)	-	I - IX razred (jedno takmičenje za sve razrede)	I – IV razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)
13.	Hemija	-	-	IX razred	II razred gimnazije
14.	Tehnička kultura	V – IX razred	-	V – IX razred	-

15.	Geografija/Zemljopis	<i>IX razred</i>	-	<i>IX razred</i>	<i>I, II (sve srednje škole Kantona Sarajevo) III i IV razred gimnazije</i>
16.	Vjeronauka	-	-	<i>VIII i IX razred</i>	<i>I razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)</i>
17.	Sport / Šport	<i>Odbojka – ekipa (M) – učenici od VI do IX razreda, Odbojka – ekipa (D) od VI do IX razreda</i>	-	<i>Odbojka – ekipa (M) – učenici od VI do IX razred, Odbojka – ekipa (D) od VI do IX razreda</i>	<i>Odbojka – ekipa (M) od I do IV razreda sve srednje škole, Odbojka – ekipa (D) od I do IV razreda (sve srednje škole)</i>
18.	Likovna kultura “Mladi voljenom gradu” (likovni radovi učenika srednje škole)	-	-	-	<i>I – IV razred</i>
19.	Debatne parlaonice	-	-	-	<i>I – IV razred</i>
20.	Šah	-	-	<i>1. grupa I – III razred 2. grupa IV do VI razred 3. grupa VII do IX razred M i Ž grupe odvojeno</i>	<i>I, II, III i IV razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo) M i Ž grupe odvojeno</i>
21.	Liga pregovaranja	-	-	-	<i>3. razred gimnazije</i>
22.	Osnovne muzičke škole i Srednja muzička škola	-	-	<i>I – VI (osnovne muzičke škole) I – IV (Srednja muzička škola)</i>	
23.	Historija BiH	<i>VII razred</i>	-	<i>VII razred</i>	-
24.	Robotika	<i>VII razred</i>	-	<i>VII razred</i>	-
25.	Građansko obrazovanje/Demokratija ljudskih prava – “Projekat građanin” takmičenja	-	-	<i>VII razred</i>	<i>III razred (sve srednje škole Kantona Sarajevo)</i>

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje

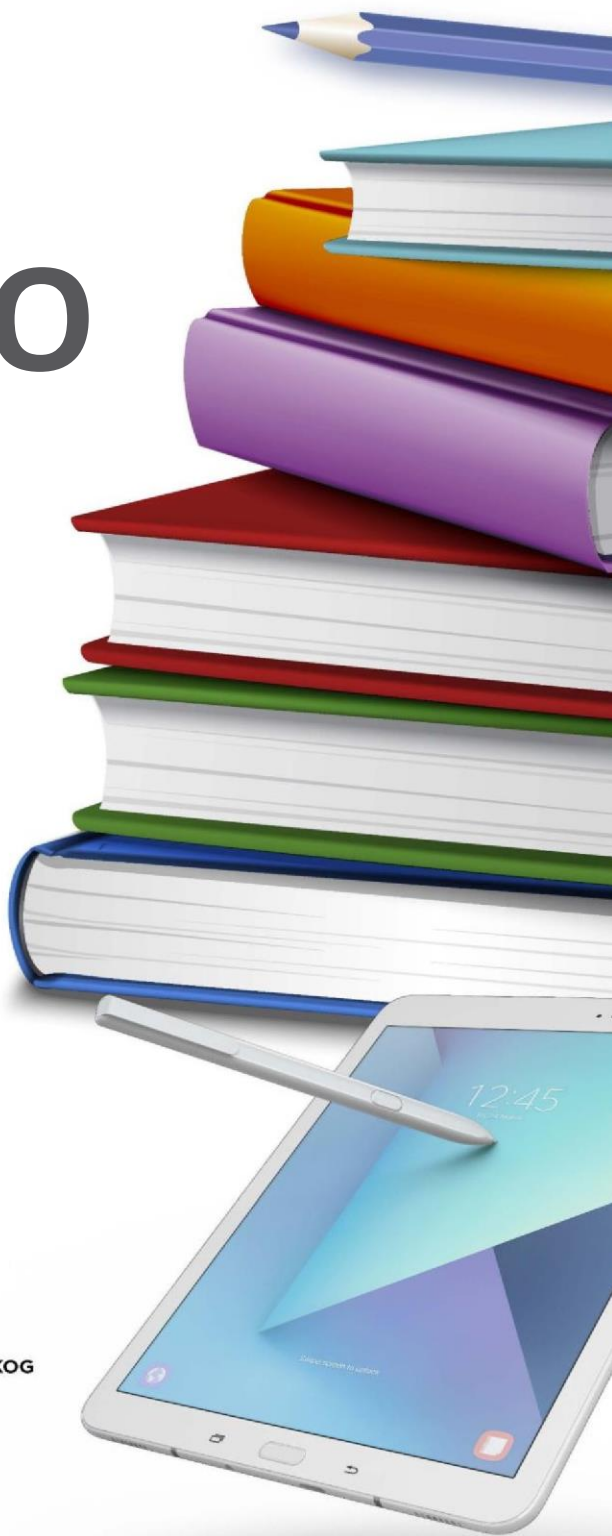

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за одгој и образовање

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

VI UPUTSTVO

O IZDAVAŠTVU, UDŽBENICIMA I
NASTAVNIM MATERIJALIMA

Uvod

U skladu s Odlukom o osnivanju Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (broj 02-04-32766-12/21, od 2. septembra 2021. godine), u obavljanju svoje djelatnosti, pored brojnih aktivnosti, Institut prati provedbu udžbeničke politike i daje prijedloge za unapređenje udžbenika i drugih nastavnih materijala. Navedene djelatnosti Institut obavlja preko Sektora za izdavaštvo, udžbenike i nastavne materijale.

S obzirom na to da je u toku procedura prikupljanja mišljenja relevantnih institucija u vezi s Nacrtom Zakona o udžbenicima Kantona Sarajevo, te ostalih podzakonskih akata Instituta koji su u vezi s izdavačkom djelatnošću Instituta, podsjećamo vas na obavezu korištenja udžbenika koji su uvršteni na Spisak odobrenih radnih udžbenika, udžbenika, priručnika, radnih listova i zbirki zadataka za osnovne škole, gimnazije i srednje tehničke i stručne škole za školsku 2024/2025. godinu. Spisak koji je odobren od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i koji je objavljen na stranici Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke dana 16. 7. 2024. godine dostavljamo u prilogu.

Implementacija nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja i provođenje kurikularne reforme u Kantonu Sarajevo u prvom i petom razredu osnovne škole, razredima osnovne škole (VI, VII, VIII) gdje se pojedini nastavni predmeti počinju izučavati prvi put, kao i u prvom razredu srednjih škola za stručno obrazovanje i obuku i gimnazija započela je od školske 2022/2023. godine.

U cilju pružanja kontinuirane podrške odgajateljima i nastavnicima, Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja kontinuirano objavljuje primjere dobre odgojno-obrazovne prakse. Nastavne pripreme, prezentacije i drugi materijali za izvođenje nastave po kurikulumu dostupni su na veb-stranici: <https://irpo.ba/implementacija/>.

Spisak odobrenih radnih udžbenika, udžbenika, priručnika, radnih listova i zbirki zadataka za osnovne škole, gimnazije i srednje tehničke i stručne škole za školsku 2024/2025 dostupan na stranici: <http://www.fmon.gov.ba/Obavjest/Pregled/1204>.

Napominjemo da su za sve učenike osnovne škole kao javne ustanove osigurani udžbenici čija je nabavka realizirana iz budžeta Kantona Sarajevo, a sve u skladu s ranije dostavljenim aktima iz Ministarstva.

VII

UPUTSTVO

UPUTSTVO ZA PROFESIONALNI RAZVOJ I STRUČNA USAVRŠAVANJA U SEKTORU ODGOJA I OBRAZOVANJA KANTONA SARAJEVO

UPUTSTVO ZA PROFESIONALNI RAZVOJ I STRUČNA USAVRŠAVANJA U SEKTORU ODGOJA I OBRAZOVANJA KANTONA SARAJEVO

Uputstvo koje imate pred sobom nudi smjernice za uspješan profesionalni razvoj i stručno usavršavanje u sektoru odgoja i obrazovanja na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo.

Na osnovu Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo član 103.(„Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 27/24); slijedom Pravilnika o stručnom usavršavanju odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 19/04); na osnovu Odluke o osnivanju JU Institut za razvoj predunivrsitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Institut) (Službene novine Kantona Sarajevo broj 37/21) godine; na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (broj 37/22 od 22. 3. 2022 godine) i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (broj 417/22 d 28. 6. 2022. godine) te Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, stručni tim Institut-a je pripremio:

Okvirni katalog tema

stručnih usavršavanja u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo, koji je izrađen tokom školske 2022/23. godine, usvojen je od strane Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo početkom jula 2023. godine.

Ovaj katalog nije konačan; on je nadograđen na osnovu potreba identificiranih u evaluacionim formama stručnih usavršavanja koja su provedena tokom 2023/24. školske godine. Za školsku 2024/2025. godinu definirane su dodatne teme za kontinuirana stručna usavršavanja radnika u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo, i dostupne su na u okviru Katalog tema stručnih usavršavanja na web stranici JU Instituta za razvoj

preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Koncept koji je ponuđen podrazumijeva podjelu procesa stručnog usavršavanja po oblastima, kako slijedi:

Oblast A: Opće globalne teme;

Oblast B: Metodičke i stručne teme;

Oblast C: Stručna usavršavanja radioničkog tipa;

Oblast D: Individualna stručna usavršavanja;

Oblast E: Kolektivna stručna usavršavanja na nastavničkom vijeću;

Oblast F: Konferencije o obrazovanju u svijetu.

Ovaj Katalog tema nudi svim radnicima u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo aktivnosti koje su se sprovode iz oblasti profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja. Nadamo se da će ponuđene teme podstaći odgajatelje, nastavnike, stručne saradnike, saradnike, direktore, pomoćnike direktora i druge radnike u sektoru odgoja i obrazovanja Kantona Sarajevo da razvijaju nove dodatne aktivnosti i da ih dijele sa kolegicama i kolegama i drugim školama/ustanovama u Kantonu Sarajevo, a sve s ciljem, kako je istaknuto u misiji našeg Istituta, za boljim i kvalitetnijim odgojem i obrazovanjem generacija koje dolaze. Cjeloživotnim učenjem, koje sa sobom donosi i benefite profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja, upravlja unutarnja motivacija pojedinca, onoga koji neprestano promišlja i želi proširiti vidike.

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo će, kao i u predhodnom periodu, kontinuirano nastaviti sa upućivanjem poziva za stručna usavršavanja za sve radnike u odgojno-obrazovnim ustanovama.

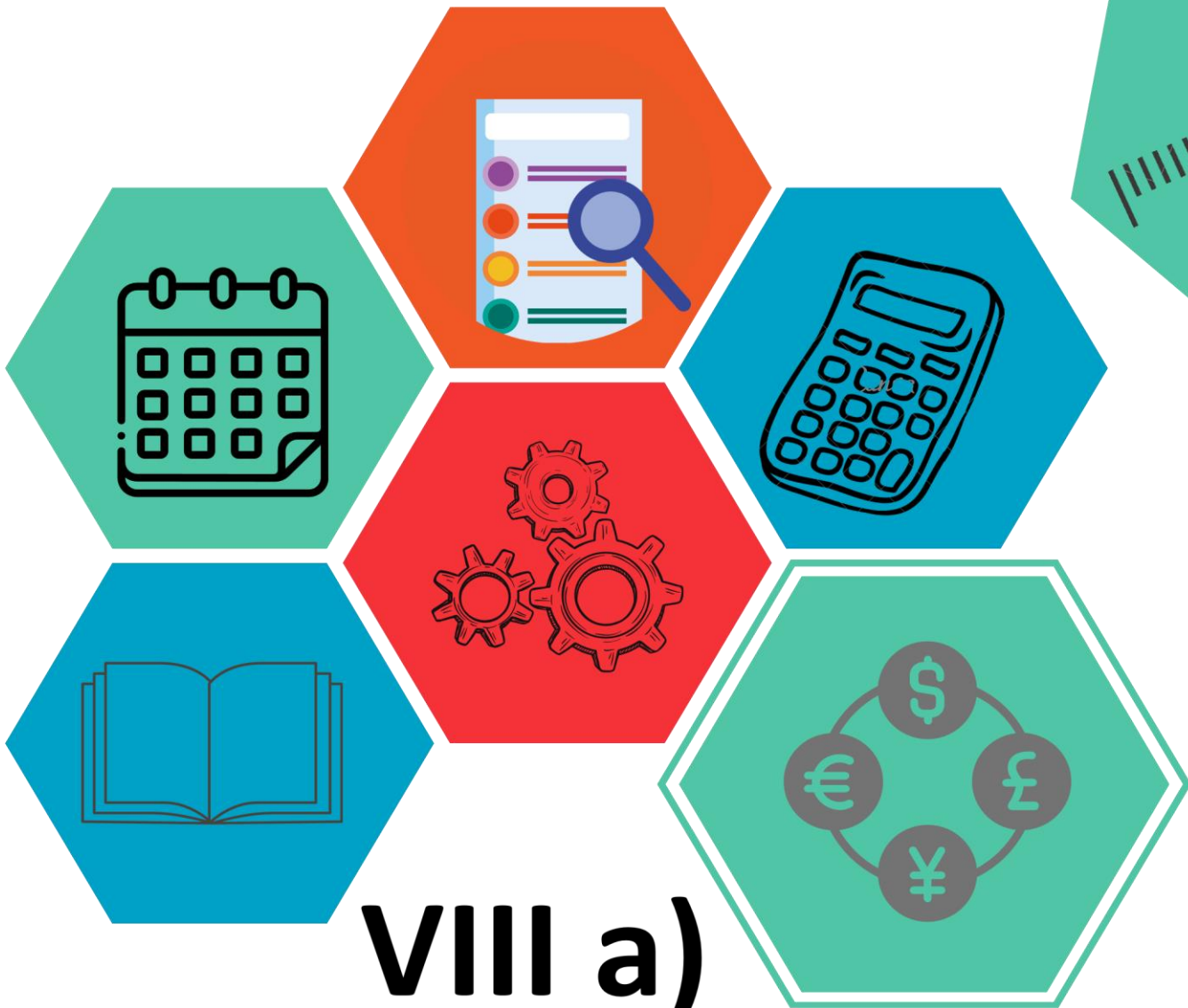
Očekujemo da će se Katalog tema tokom i narednih školskih godina razvijati u saradnji sa svima vama koji radite sa djecom i učenicima Kantona Sarajevo.

Također vas, sa zadovoljstvom, obavještavamo da je za novu školsku 2024/25. godinu u saradnji s Ministarstvom za odgoj i obrazovanje objavljen

Javni poziv za izbor radnika koji će sudjelovati na međunarodnim konferencijama

na web stranici Instituta. Javni poziv je objavljen s ciljem finansiranje učešća na međunarodnim konferencijama iz oblasti odgoja i obrazovanja odgajatelja, nastavnika, stručnih saradnika i saradnika zaposlenih u odgojno obrazovnim ustanovama Kantona Sarajevo. Ove konferencije pružaju jedinstvenu priliku za profesionalni razvoj, razmjenu znanja i iskustava, te uspostavljanje novih kontakata sa stručnjacima iz cijelog svijeta. Na Javni poziv se javila prva grupa, od ukupno 28 radnika i oni će, pod pokroviteljstvom Ministarstva za odgoj i obrazovanje i uz koordinaciju Instituta sudjelovati na prestižnim međunarodnim konferencijama.

Nastojimo obuhvatiti renomirane edukacijske konferencije u svijetu, čime bi se stekli uvjeti da jedan dio prosvjetnih radnika uzme učešće u ovim konferencijama, te stečena saznanja i vještine prenese na obrazovnu zajednicu u Kantonu Sarajevo. Ova praksa će biti nastavljena i u školskoj 2024/25. godini.

VIII a) UPUTSTVO

ZA PRIMJENU NOVOG OBRASCA METODOLOGIJE ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA ŠKOLA ZA ŠKOLSKU 2024/2025. GODINU, KOJI ĆE SE PREUZIMATI U ELEKTRONSKOM OBLIKU IZ INFORMACIONOG SISTEMA EMIS

Aleja Bosne srebrene bb/IX
Kontakt: +387 (33) 778 602
e-mail: info@irpo.ba
web: irpo.ba

Uputstvo za primjenu novog obrasca Metodologije za izradu godišnjeg programa rada osnovnih škola za školsku 2024/2025. godinu:

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 27/24) u članu 34. propisano je da se godišnji programi rada u elektronskoj verziji dostavlja najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Institutu i nadležnom organu općine/Grada Sarajeva.

Odlukom o osnivanju Instituta (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 37/21) u članu 9., stavovi p), v) i z), propisano je da Institut u obavljanju svoje djelatnosti prati, vrednuje i ocjenjuje ispunjenost pedagoških standarda i normativa, pruža stručnu podršku i učestvuje u izradi godišnjeg programa rada škole, analizira godišnji izvještaj o radu škole.

U skladu s Metodologijom za izradu godišnjeg programa rada srednjih škola (u daljem tekstu Metodologija), koja je sastavni dio Pravilnika o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 46/18, 3/20, 25/21, 34/23, 33/24), direktor na osnovu ranije izvršenih priprema, uvažavajući novonastale okolnosti, prikupljene podatke o obilježju statusa učenika, obaveznog izbora nastavnog predmeta od učenika radi formiranja grupa, godišnjih planova rada stručnih organa i planova rada stručnih saradnika, te drugih potrebnih informacija izrađuje nacrt godišnjeg programa rada s posebnim akcentom na određene tabele.

Nacrt godišnjeg programa rada škole dostavlja se Institutu do kraja treće sedmice mjeseca septembra za tekuću školsku godinu na e-mail adresu: info@irpo.ba.

Podatke iz tabele nacrta direktor škole je u navedenom periodu u prethodnoj tački obavezan uskladiti s Institutom i Sektorom za ekonomske i finansijske poslove Ministarstva, a nakon usaglašavanja Institut izdaje mišljenje o usklađenosti podataka, čime se omogućava dalja procedura donošenja godišnjeg programa rada.

Usklađivanje tabele koje se provodi u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu oblast nas obavezuje da tabele koje se dostavljaju u nacrtu godišnjeg programa rada i na koje je Institut dao saglasnost budu jednake tabelama u usvojenom godišnjem programu rada.

Dalje, kako je to Zakonom predviđeno, na osnovu nacrta koji priprema direktor škole, nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa, a usvaja ga školski odbor.

S obzirom na to da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo usvojilo Pravilnik o izmjeni Pravilnika o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u osnovnoj školi, upućujemo vas na obavezu korištenja novog obrasca Metodologije.

Uputstvo za primjenu novog obrasca Metodologije za izradu godišnjeg programa rada srednjih škola za školsku 2024/2025. godinu:

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u Kantonu Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 27/24) u članu 34. propisano je da se godišnji programi rada u elektronskoj verziji dostavljaju najkasnije do 30. septembra za tekuću školsku godinu Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, Institutu i nadležnom organu općine/Grada Sarajeva.

Odlukom o osnivanju Javne ustanove Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 37/21) u članu 9., pod p), v) i z), propisano je da Institut u obavljanju svoje djelatnosti prati, vrednuje i ocjenjuje ispunjenost pedagoških standarda i normativa, pruža stručnu podršku i učestvuje u izradi godišnjeg programa rada škole, analizira godišnji izvještaj o radu škole.

U skladu s Metodologijom za izradu godišnjeg programa rada srednjih škola, koja je sastavni dio Pravilnika o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u srednjoj školi i domu učenika (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 4/19, 9/19 i 25/21, 34/23, 33/24), u trećoj nastavnoj sedmici u mjesecu septembru direktor na osnovu ranije izvršenih priprema, uvažavajući novonastale okolnosti, prikupljene podatke o obilježju statusa učenika, obaveznog izbora nastavnog predmeta od učenika radi formiranja grupa, godišnjih planova rada stručnih organa i planova rada stručnih saradnika te drugih potrebnih informacija, izrađuje nacrt godišnjeg programa rada škole s posebnim akcentom na određene tabele.

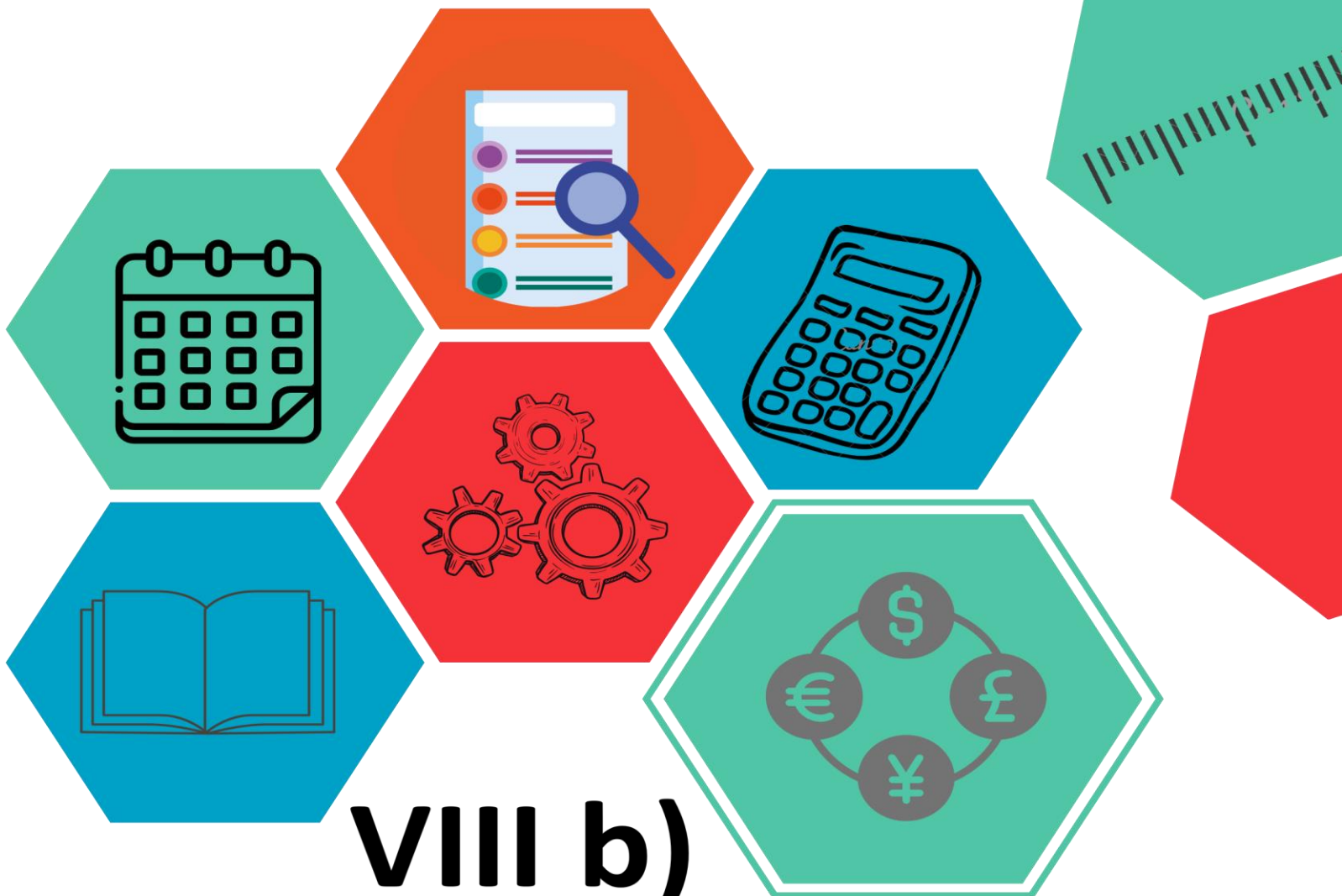
Nacrt godišnjeg programa rada škole dostavlja se Institutu do kraja treće sedmice mjeseca septembra za tekuću školsku godinu na e-mail adresu: info@irpo.ba.

Podatke za tabele iz prethodne tačke direktor škole obavezan je do kraja treće sedmice mjeseca septembra uskladiti s Institutom i Sektorom za ekonomske i finansijske poslove Ministarstva, a nakon usaglašavanja Institut školi izdaje mišljenje o usklađenosti podataka, čime se omogućava dalja procedura donošenja godišnjeg programa rada.

Usklađivanje tabela koje se provodi u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu oblast nas obavezuje da tabele koje se dostavljaju u nacrtu godišnjeg programa rada i na koje je Institut dao saglasnost budu jednake tabelama u usvojenom godišnjem programu rada.

Dalje, kako je to Zakonom predviđeno, na osnovu nacrta koji priprema direktor škole, nastavničko vijeće utvrđuje prijedlog godišnjeg programa, a usvaja ga školski odbor.

S obzirom na to da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo usvojilo Pravilnik o izmjeni Pravilnika o vođenju pedagoške dokumentacije i evidencije u srednjoj školi i domu učenika, upućujemo vas na obavezu korištenja novog obrasca Metodologije.

VIII b) UPUTSTVO

UPUTSTVO ZA PRIMJENU PEDAGOŠKIH STANDARDA I NORMATIVA ZA ŠKOLSKU
2024/2025. GODINU

Aleja Bosne srebrene bb/IX
Kontakt: +387 (33) 778 602
e-mail: info@irpo.ba
web: irpo.ba

Uputstvo za primjenu Pedagoških standarda za osnovni odgoj i obrazovanje i normativa školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila za školsku 2024/2025. godinu

SADRŽAJ

- Uvod
- Upute za implementaciju

1. Uvod

Nova školska 2024/2025. godina s aspekta organizacije rada osnovnih škola započinje s primjenom donesenih Pedagoških standarda za osnovni odgoj i obrazovanje i normativa školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila.

Podsjećamo, Vlada Kantona Sarajevo, u okviru svojih nadležnosti, donijela je Pedagoške standarde za osnovni odgoj i obrazovanje i normative školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 10/24 i 21/24) (u daljem tekstu: Standardi i normativi), a implementacija istih počinje od školske 2024/2025. godine.

Novi Standardi i normativi donijeli su priličan broj promjena i propisivanja dosta toga što do sada nije bilo propisano ili je bilo dvosmisleno propisano, te je neophodno detaljno iščitati iste i pripremiti se za primjenu istih.

2. Upute za implementaciju

Standardi i normativi urađeni su prilično jasno i nedvosmisleno te bismo na početku sugerirali da se s primjenom istih ide nakon preciznog upoznavanja te primjereno konkretnoj situaciji u pojedinoj javnoj ustanovi.

U istim je ostavljena mogućnost da se kroz interne akte ustanova definiraju i propišu obaveze svih zaposlenika u skladu s prostornim i kadrovskim mogućnostima, te sugeriramo da prilikom donošenja internih akata iste prilagodite svojim potrebama i mogućnostima u okvirima onoga što predviđaju Standardi i normativi.

Kod kreiranja kadrovskih potreba voditi računa da je obaveza poštivanja onoga što predviđaju Standardi i normativi.

Također, broj stvarno angažiranih radnika treba biti u okviru broja koji predviđaju Standardi i normativi, a što je i pojašnjeno rukovodiocima ustanova kako se dolazi do broja potrebnih i broja stvarno angažiranih radnika.

Podsjećamo, broj potrebnih izvršilaca dobiva se iz odredbi Standarda i normativa, a broj stvarno angažiranih dobiva se iz broja sati koliko je koji radnik angažiran za pojedino radno mjesto.

Skrenuli bismo pažnju da blagovremeno krenete u proces doškoloavanja i doedukacije određenih radnika, ukoliko je to neophodno sa stajališta odredbi Standarda i normativa (naprimjer polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca i slično), kako bi to u primjerenom vremenskom roku bilo okončano.

Poštujući svaku ustanovu i svakog pojedinca koji je rukovodilac pojedine ustanove, ne želimo ovdje detaljisati s pojedinostima oko kreiranja radnih sedmica, uz napomenu da su već održane edukacije za direktore ustanova na temu implementacije Standarda i normative.

Moramo istaknuti da smo u kontaktima s velikim brojem škola dobili informacije da su dosta uspješno krenuli s pripremom za implementaciju (donošenje internih akata ustanova, probno kreiranje radnih sedmica i slično), što nas svakako raduje i ohrabruje za dalje aktivnosti.

Smatramo da bi ovdje bilo primjereno podsjetiti vas da imamo odvojen evidentni list za nastavnike i evidentni list ostalih radnika ustanove, te da u slučajevima kada jedan radnik izvodi nastavu i obavlja poslove nekog drugog radnog mjesta treba da se podaci o obimu angažiranja istog nalaze u tim dvama evidentnim listovima.

Na kraju, svakako vam želimo skrenuti pažnju na obavezu poštivanja odredbi drugih propisa koji uređuju određena područja te implementaciju po prioritetima.

Uputstvo za primjenu Pedagoških standarda i normativa za srednje obrazovanje za školsku 2024/2025. godinu

SADRŽAJ

- Uvod
- Upute za implementaciju

1. Uvod

Nova školska 2024/2025. godina s aspekta organizacije rada srednjih škola započinje s primjenom donesenih Pedagoških standarda i normativa za srednje obrazovanje.

Podsjećamo, Vlada Kantona Sarajevo, u okviru svojih nadležnosti, donijela je Pedagoške standarde i normative za srednje obrazovanje (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 10/24 i 21/24) (u daljem tekstu: Standardi i normativi), a implementacija istih počinje od školske 2024/2025. godine.

Doneseni Standardi i normativi donijeli su priličan broj promjena i propisivanja dosta toga što do sada nije bilo propisano ili je bilo dvosmisleno propisano, te je neophodno detaljno iščitati iste i pripremiti se za primjenu istih.

2. Upute za implementaciju

Standardi i normativi urađeni su prilično jasno i nedvosmisleno te bismo na početku sugerirali da se s primjenom istih ide nakon preciznog upoznavanja te primjereno konkretnoj situaciji u pojedinoj javnoj ustanovi.

U istim je ostavljena mogućnost da se kroz interne akte ustanova definiraju i propišu obaveze svih zaposlenika u skladu s prostornim i kadrovskim mogućnostima, te sugeriramo da prilikom donošenja internih akata iste prilagodite svojim potrebama i mogućnostima u okvirima onoga što predviđaju Standardi i normativi.

Kod kreiranja kadrovskih potreba voditi računa da je obaveza poštivanja onoga što predviđaju Standardi i normativi.

Također, broj stvarno angažiranih radnika treba biti u okviru broja koji predviđaju Standardi i normativi, a što je u više navrata pojašnjeno rukovodiocima ustanova kako se dolazi do broja potrebnih i broja stvarno angažiranih radnika.

Podsjećamo, broj potrebnih izvršilaca dobiva se iz odredbi Standarda i normativa, a broj stvarno angažiranih dobiva se iz broja sati koliko je koji radnik angažiran za pojedino radno mjesto.

Skrenuli bismo pažnju da blagovremeno krenete u proces doškoloavanja i doedukacije određenih radnika, ukoliko je to neophodno sa stajališta odredbi Standarda i normativa (naprimjer polaganje ispita za dobrovoljnog vatrogasca i slično), kako bi to u primjerenom vremenskom roku bilo okončano.

Poštujući svaku ustanovu i svakog pojedinca koji je rukovodilac pojedine ustanove, ne želimo ovdje detaljisati s pojedinostima oko kreiranja radnih sedmica, uz napomenu da su već održane edukacije za direktore ustanova na temu implementacije Standarda i normative.

Moramo istaknuti da smo u kontaktima s velikim brojem škola dobili informacije da su dosta uspješno krenuli s pripremom za implementaciju (donošenje internih akata ustanova, probno kreiranje radnih sedmica i slično), što nas svakako raduje i ohrabruje za dalje aktivnosti.

Smatramo da bi ovdje bilo primjereno podsjetiti vas da imamo odvojen evidentni list za nastavnike i evidentni list ostalih radnika ustanove, te da u slučajevima kada jedan radnik izvodi nastavu i obavlja poslove nekog drugog radnog mjesta treba da se podaci o obimu angažiranja istog nalaze u tim dvama evidentnim listovima (naprimjer isti radnik izvodi nastavu iz nastavnog predmeta Pedagogija pola radnog vremena, a pola radnog vremena radi kao stručni saradnik pedagog, onda se u evidentnom listu nastavnika unosi podatak 0,5 angažirani nastavnik s rješenjem radne sedmice na 20 sati i u evidentnom listu ostalih radnika unosi se podatak 0,5 angažirani pedagog s 4 sata dnevnog rada, odnosno 20 sati sedmičnog rada).

Na kraju, svakako vam želimo skrenuti pažnju na obavezu poštivanja odredbi drugih propisa koji uređuju određena područja te implementaciju po prioritetima.